

№ 5-6 (74-75)

май-июнь 2016

ВЛАСТЬ ПОД КОНТРОЛЕМ ИЗБИРАТЕЛЕЙ

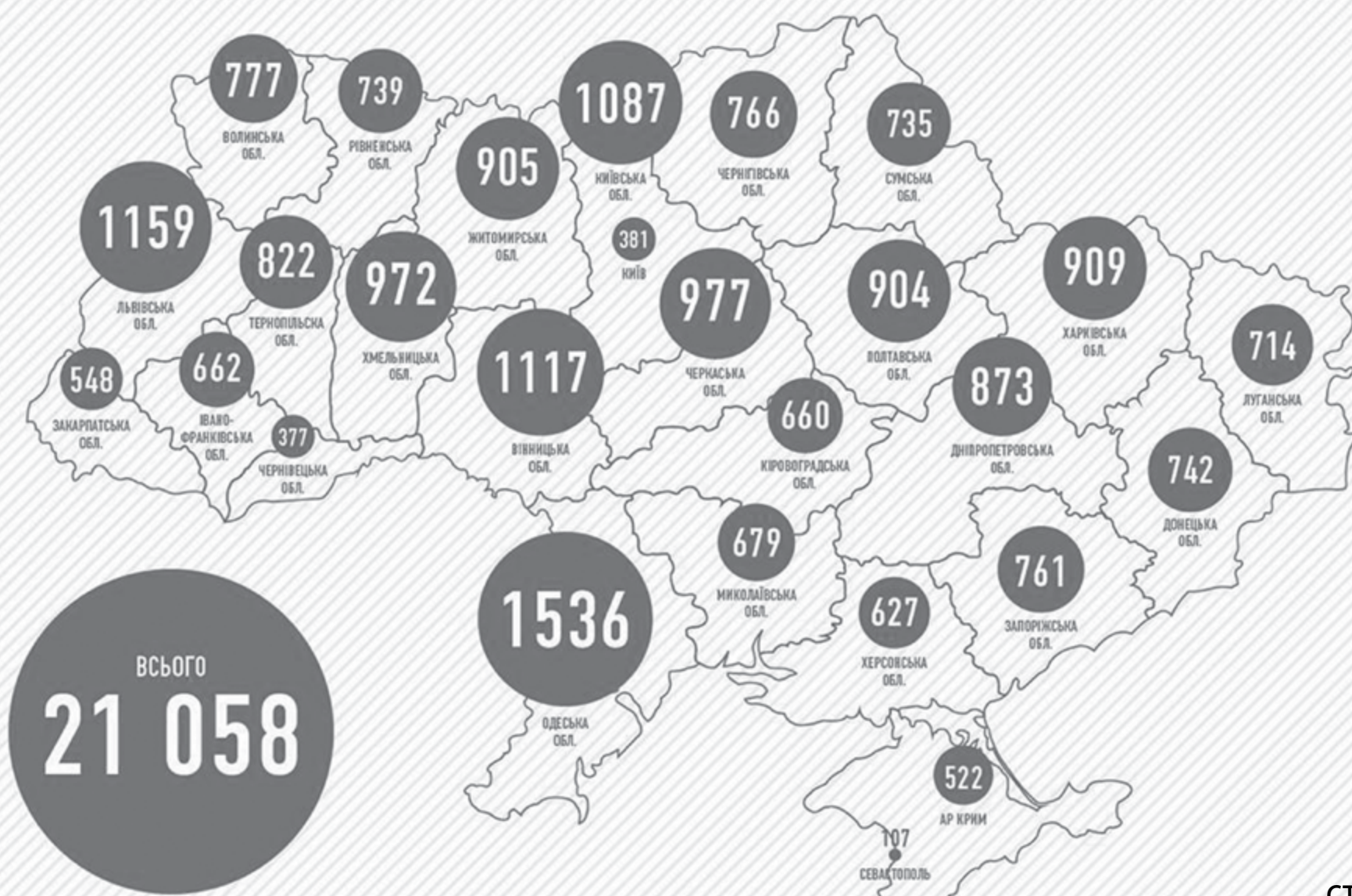
ИзбирКом

Независимая газета избирателей в Одесской области

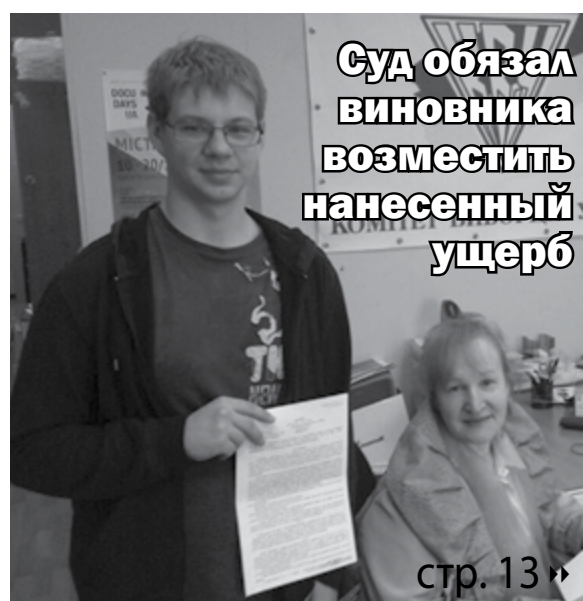
Одесская область лидирует по числу ячеек парламентских партий

РЕЙТИНГ ОБЛАСТЕЙ ЗА КІЛЬКІСТЮ ОСЕРЕДКІВ ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ПАРТІЙ

стр. 2-4 »

Читайте в номере:

www.izbirkom.org.ua

cvu.od.ua

www.izbirkom.org.ua

cvu.od.ua

В Украине работают более 21 тысячи приемных парламентских партий, — ОПОРА

Аналитики Гражданской сети ОПОРА в преддверии внедрения государственного финансирования политических партий, представители которых избраны в парламент Украины, проверили, насколько эти политические силы представлены в Украине приемными.

Как сообщила в ходе пресс-конференции 27 мая общественный консультант ГС ОПОРА в Одесской области **Анастасия Матвиенко**, аналитики выяснили, что в Украине действуют 21 тысяча 58 представительств парламентских политических сил.

Самое большое количество представительств — у партии «Батькивщина» — 16 тысяч 862. На втором месте «Блок Петра Порошенко «Солидарность» — 1786 представительств. У «Оппозиционного блока» — 843, Радикальная партия Олега Ляшко пред-

ставлена 738, а «Народный фронт» — 633 местными организациями. Меньше всего представлено объединение «Самопомич», у которого в Украине всего 196 представительств.

При этом, по словам Анастасии Матвиенко, больше всего представительств парламентских политических сил в Одесской области — 1536. На втором месте по количеству представительств Львовская область — 1159, на третьем — Винницкая где действуют 1087 партийных представительств.

РЕЙТИНГ ПАРТИЙ ЗА КІЛЬКІСТЮ ПАРТІЙНИХ ОСЕРЕДКІВ В УКРАЇНІ

ОПОРА в Одессе презентовала карту приемных парламентских партий

В период с 15 февраля по 15 апреля аналитики ГО ОПОРА осуществляли мониторинг деятельности общественных приемных парламентских партий в Одесской области. Результаты были представлены в ходе форума «Стандарты и опыт работы парламентских партий. Одесская область» 27 мая в Одессе.

В ходе мониторинга осуществлялось посещение приемных, проверка актуальности обнародованных партиями контактных данных, простота доступа к информации о работе приемных, системность работы приемных.

Результаты мониторинга позволили аналитикам Гражданской сети ОПОРА сделать следующий вывод на момент завершения мониторинга:

1. У пяти из шести парламентских партий районные организации зарегистрированы во всех

районах Одесской области: «БПП «Солидарность», «Народного Фронта», Радикальной партии Олега Ляшко, «Батькивщины» и «Оппозиционного блока». Районная организация объединения Самопомощь зарегистрирована только в Коминтерновском районе. Также не зарегистрирована областная организация партии.

2. По данным самих партий, приемные во всех 26 районах Одесской области действуют у ВО «Батькивщина» и партии «Оппозиционный блок». Радикальная партия Ляшко обнародовала контактные данные своих представителей в 26 районах. В 17

районах действуют партийные приемные партий Блок Петра Порошенко «Солидарность» и «Народный фронт». У партии «Самопомощь» приемная открыта в одном районе.

3. По результатам мониторинга была подтверждена работа 17 из 27 приемных партии «Оппозиционный блок», а также контактных лиц в трех районах из 26, заявленных Радикальной партией Ляшко. Подтверждена, соответственно работа всех приемных в районах Одесской области партий ВО «Батькивщина», «БПП «Солидарность», «Народный фронт», Объединение «Самопомощь».

4. В ряде случаев фактические адреса приемных партий отличаются от заявленных областными организациями. Отличается фактический адрес одной приемной партии Народный фронт, в 4 районах — партии «Оппозиционный блок», 6 из 17 — БПП «Солидарность», «Батькивщины» — 13 из 26.

5. Пять дней в неделю открыты для граждан все приемные ВО «Батькивщина», 17 — «Оппозиционного блока», 15 — Народного Фронта, 13 — БПП «Солидарность», 1 — «Самопомощь». Незначительная часть партийных приемных в районах работает в выходные дни: 2 районные приемные ВО «Батькивщина», по 1 БПП «Солидарность» и «Народного Фронта».

В некоторых случаях для посещения приемной установлена необходимость предварительной записи: в приемных 5 районных организаций «БПП «Солидарность», 4 — «Народного Фронта», 1 — Объединения «Самопомощь».

6. Практика совмещения партийных приемных с приемными народных депутатов характерна только для «Оппозиционного блока», все районные приемные которой в Одесской области совмещены с приемной народного депутата Николая Скорика. Также одна приемная «БПП «Солидарность» совмещена с приемной народного депутата: в Ренийском районе приемная совмещена с приемной Александра Урбанского.

7. Только областные организации «БПП «Солидарность» и ВО «Батькивщина» располагают собственными веб-сайтами. Тем не менее, контактная информация приемных в районах области обнародована только на сайте ВО «Батькивщина». На национальных сайтах партий обнародована информация о приемных Объединения «Самопомощь», а также контактных лицах в районах области Радикальной партии Ляшко.

РАБОТА РАЙОННЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ ПАРЛАМЕНТСКИХ ПАРТИЙ В ОДЕССКОЙ ОБЛАСТИ

Партия «Блок Петра Порошенко «Солидарность»

1. В Одесской области районные организации партии «Блок Петра Порошенко «Солидарность» зарегистрированы во всех 26 районах. По данным областной организации партии, партийные приемные работают в 17 районах области. В Болградском, Ивановском, Кодымском, Окнянском (Красноокнянском), Николаевском, Овидиопольском, Раздельнянском, Савранском и Саратском районах приемные не работают по причине регистрации.

По результатам мониторинга, все 17 приемных в заявленных районах Одесской области работают. Тем не менее, на момент проведения мониторинга в 2 районах у партийных организаций не было постоянных помещений: в Ананьевском и Ширяевском районах.

С приемной народного депутата совмещена приемная партии в Ренийском районе (совмещена с приемной Александра Урбанского).

2. В ряде районов партийные приемные расположены по адресам, отличным от заявленных областной организацией: в Арцизском, Белгород-Днестровском, Великомихайловском, Килийском, Коминтерновском, Тарутинском и Татарбунарском районах.

3. В 13 районах приемные открыты для избирателей 5 дней: Арцизском, Балтском, Березовском, Белгород-Днестровском, Беляевском, Великомихайловском, Килийском, Коминтерновском, Подольском (Котовском), Ренийском, Тарутинском, Татарбунарском и Захаровском (Фрунзовском) районах.

Необходимость предварительного обращения или записи установлена в партийных приемных в Белгород-Днестровском, Беляевском, Великомихайловском, Измаильском и Любашевском районах.

Приемная в Любашевском районе также готова осуществлять прием избирателей в выходной день.

4. У областной организации партии есть сайт, на котором опубликована актуальная информация об адресе и графике работы приемной областной организации. Также на сайте областной организации партии регулярно появляются новости о деятельности партии в районах. Информация о работе приемных районных организаций на сайте не размещена. Адреса и графики работы приемных районных организаций партии «БПП «Солидарность» можно узнать в приемной областной организации партии.

5. Страница в социальной сети Facebook у областной организации отсутствует.

Политическая партия «Народный Фронт»

1. Районные организации партии «Народный Фронт» зарегистрированы во всех районах Одесской области. По данным областной организации приемные партии размещены в 17 из 26 районов Одесской области.

Партийные приемные отсутствуют в девяти районах: Беляевском, Березовском, Болградском, Килийском, Коминтерновском, Подольском (Котовском), Любашевском, Овидиопольском и Тарутинском.

2. По данным мониторинга, все заявленные приемные в 17 районах работают. Все приемные районных организаций партии «Народный Фронт» совмещены с приемными межфракционного депутатского объединения «Депутатский контроль».

3. Практически все приемные располагаются по заявленным адресам. Только в Арцизском районе официально заявленный адрес отличается от фактического адреса приемной.

4. Приемные 15 районных организаций партии работают пять дней в неделю. В выходной день работает приемная только Савранской организации партии.

Необходимость предварительной записи установлена в приемной Белгород-Днестровской, Арцизской, Великомихайловской и Ширяевской районных организаций.

5. Официальный сайт либо страница в социальной сети Facebook у областной организации отсутствуют.

Информацию о работе районных организаций партии можно узнать в приемной областной организации партии «Народный Фронт».

Радикальная партия Олега Ляшко

1. Районные организации Радикальной партии О. Ляшко зарегистрированы во всех трех районах. Информация об адресах расположения приемных в районах области отсутствует. Тем не менее, на официальном

ПРИЕМНЫЕ ПОЛИТИЧЕСКИХ ПАРТИЙ В ОДЕССКОЙ ОБЛАСТИ

	БПП «СОЛИДАРНОСТЬ»	НАРОДНЫЙ ФРОНТ	РАДИКАЛЬНАЯ ПАРТИЯ ОЛЕГА ЛЯШКО	ВО «БАТЬКИВЩИНА»	ОПОЗИЦИОННЫЙ БЛОК	ВО ПАРТИЯ «САМОПОМИЧ»
кол-во зарегистрированных районных организаций	26	26	26	26	26	1
кол-во заявленных приемных в районах области	17	17	26	26	17	1
кол-во регулярно работающих приемных в районах области	17	17	3	26	17	1
информация о работе приемных опубликована	X	X	на национальном сайте	на сайте областной организации	X	на национальном сайте

Прим.: областная организация ВО партия «Самопоміч» не зарегистрирована

сайте партии обнародована информация о контактных лицах-представителях партии в каждом районе области.

2. Из 26 официально заявленных контактных лиц удалось подтвердить работу только трех: в Ананьевском, Коминтерновском и Любашевском районах.

3. У областной организации отсутствует веб-сайт и страница в социальной сети Facebook. Все сведения о контактных лицах опубликованы на всеукраинском партийном сайте.

Политическая партия ВО «Батькивщина»

1. Районные организации ВО «Батькивщина» зарегистрированы во всех районах Одесской области. Также по официальной информации приемные партии работают во всех 26 районах.

2. Результаты мониторинга подтверждают наличие и работу приемных районных организаций партии во всех 26 районах.

Однако фактические адреса приемных в 13 районах не соответствуют заявленным: в Арцизском, Балтском, Березовском, Белгород-Днестровском, Беляевском, Великомихайловском, Измаильском, Кодымском, Окнянском (Красноокнянском), Любашевском, Овидиопольском, Раздельнянском и Татарбунарском районах.

3. Все приемные районных организаций партии «Батькивщина» работают 5 дней в неделю.

Также приемные Арцизской и Татарбунарской районных организаций проводят прием избирателей в выходной день.

4. Необходимость предварительной записи не установлена ни в одной приемной.

У Одесской областной организации партии ВО «Батькивщина» есть сайт, на котором опубликована информация об адресах и контактных данных районных организаций партии.

В тоже время, в половине случаев информация относительно контактных данных половины приемных районов на официальном сайте областной организации не актуальна.

Помимо информации общего характера, а также новостного

материала всеукраинского уровня, сайт областной организации партии редко освещает деятельность районных организаций.

5. У областной организации партии есть также страница в социальной сети Facebook, на которой, по аналогии с сайтом областной организации, изредка публикуется информация о деятельности районных организаций партии.

Политическая партия «Объединение Самопоміч»

1. Районная организация партии зарегистрирована всего в одном районе Одесской области – Коминтерновском.

В общей сложности в Одесской области действует три местных организации: Одесская городская, Черноморская (Ильичевская) городская и Коминтерновская районная. Областная организация не зарегистрирована.

2. Фактический адрес приемной в Коминтерновском районе совпадает с официально заявленным. Приемная расположена не в районном центре, а в селе Зеленый мыс, находящемся в пешеходной доступности от областного центра.

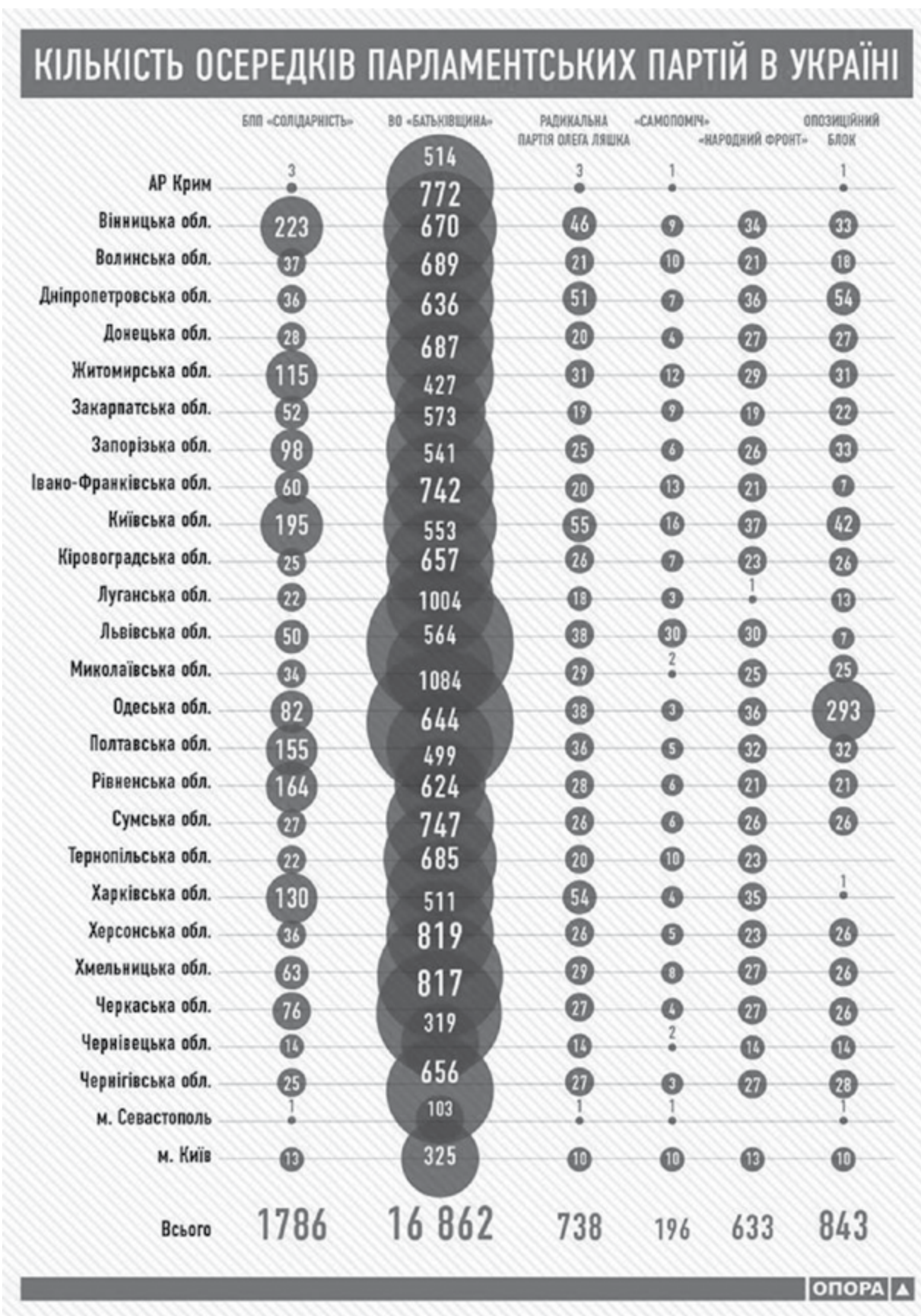
3. В приемной установлена необходимость предварительной записи, поскольку попасть на территорию села Зеленый мыс можно лишь с помощью представителей приемной. Приемная работает пять дней в неделю, в выходные прием не проводится.

4. Сайт у Коминтерновской районной организации отсутствует, однако есть страница в социальной сети Facebook, на которой появляются публикации о деятельности партийной организации.

5. Информация об адресе и графике работы приемной опубликована на всеукраинском сайте партии и на странице в социальной сети Коминтерновской районной организации.

Политическая партия «Оппозиционный блок»

1. Районные организации политической партии «Оппозиционный блок» зарегистрированы во всех районах Одесской области,

« стр. 3

в которых, согласно официальным данным работают общественные приемные партии.

2. В результате мониторинга удалось подтвердить работу приемных в 17 районах из 26. Информацию о работе приемных Ананьевской, Березовской, Килийской, Кодымской, Николаевской, Раздельнянской, Савранской, Фрунзовской и Ширяевской районных организаций партии подтвердить не удалось.

3. В четырех случаях фактический адрес приемных четырех районных организаций партии отличается от официально заявленного в Арцизском, Болградском, Подольском (Котовском) и Саратском районах.

Все 17 приемных районных организаций партии, работу которых удалось подтвердить, располагаются в приемных народного депутата, избранного от партии «Оппозиционный блок», Н. Скорика.

4. Приемные 17 районных организаций партии проводят прием избирателей пять раз в неделю.

Тем не менее, ни в одной приемной не проводится прием граждан в выходные дни. Также ни в одной приемной не установлена необходимость предварительной записи.

5. Сайт областной организации партии «Оппозиционный блок» в Одесской области отсутствует сайты. Вся информация о деятельности районных организаций публикуется на сайте народного депутата Николая Скорика.

Информация об адресах и графиках работы районных приемных доступна по обращению в областную организацию партии.

6. Страница в социальной сети Facebook областной организации партии «Оппозиционный блок» активно используется для информирования о деятельности районных организаций партии в Одесской области.

Информацию о расположении приемных «БПП Солидарность», «Народный Фронт» и «Оппозиционный блок» можно выяснить по обращению в районную организацию.

8. Страницы в социальной сети Facebook есть у только у областных организаций ВО «Батьківщина» и «Оппозиционный блок». Последняя активно используется для информирования о деятельности местных ячеек партии в Одесской области. Также для информирования о деятельности в районе активно используется страница в Facebook Коминтерновской районной организации Объединения «Самопомощь».

Довідково: У 2016 році по всій Україні – у 24 областях та м. Києві Громадянська мережа ОПОРА реалізує інформаційно-просвітницький та моніторинговий проект, який здійснюється у рамках Програми USAID РАДА: Підзвітність, відповідальність, де-

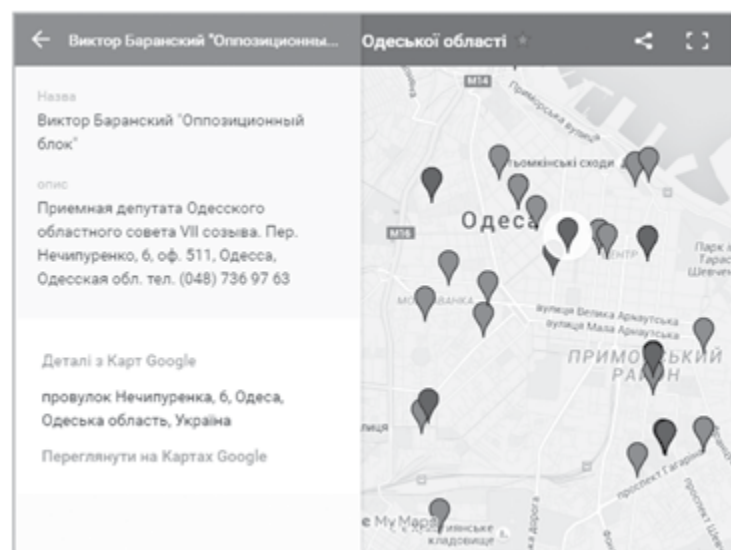
КОМУНІКАЦІЯ С ИЗБИРАТЕЛЯМИ ПОЛИТИЧЕСКИХ ПАРТИЙ В ОДЕССКОЙ ОБЛАСТИ

	БПП "СОЛІДАРНІСТЬ"	НАРОДНИЙ ФРОНТ	РАДІКАЛЬНА ПАРТІЯ ОЛЕГА ЛІШКО	ВО БАТЬКІВЩИНА	ОППОЗИЦІЙНИЙ БЛОК	ВО ПАРТІЯ "САМОПОМОЩЬ"
єсть сайт обласної організації	☑	☒	☒	☑	☑	N/A
на сайті регулярно оновлюється інформація про роботу обласних районних організацій	☑	☒	☒	☑	☑	N/A
налічує сторінки обласної організації в Facebook	☒	☒	☒	☑	☒	N/A
Facebook використовується для інформування про роботу обласної та районних організацій	☒	☒	☒	☑	☒	N/A

мократичне парламентське представництво, що виконується Фондом Східна Європа.

Проект спрямований на залучення громадян до парламентського процесу, підвищення їх поінформованості про діяльність Верховної Ради України, пар-

ламентських партій на народних депутатів України. Відбір депутатів, щодо діяльності яких здійснюється моніторинг, відбувався за критеріями пропорційного представництва усіх парламентських сил, гендерного представництва, попередніх показників активності у окрузі.

Одесский Комитет избирателей запустил онлайн-карту приемных местных депутатов

Одесская областная организация Комитета избирателей Украины запустила онлайн-карту «Приемные местных депутатов Одесской области».

На карту нанесены адреса, контактные телефоны и время приема местных партийных организаций, а также избранных от них депутатов ряда местных советов.

Так, на карте можно узнать о работе депутатов Одесского городского и областного советов, а также депутатов Белгород-Днестровского, Раздельнянского, Подольского (Котовского), Ренийского, Измаильского и Татарбунарского городских советов.

Проект «Атестація депутатів місцевих рад. Одеська область», що здійснюється ООО ВГО КВУ за підтримки Міжнародного фонду «Відродження», направлено на вдосконалення діяльності новообраних депутатів 8 місцевих рад Одеської області за допомогою проведення персонального оцінювання діяльності місцевих депутатів на предмет відповідності їх діяльності параметрам відкритості, прозорості, підзвітності та доброчесності протягом першого року повноважень, а також на підвищення поінформованості виборців про діяльність їх місцевих депутатів.

ТРЕВОЖНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ: как местные советы препятствуют работе журналистов

ЕВГЕНИЯ ГЕНОВА

Не успел президент Украины Петр Порошенко 1 марта подписать Закон Украины «О внесении изменений в Уголовный кодекс Украины (относительно усовершенствования защиты профессиональной деятельности журналистов)», как в Одессе и области участились случаи нарушений прав сотрудников СМИ.

При этом новый Закон предусматривает усиление ответственности за умышленное препятствование законной профессиональной деятельности журналиста, а также незаконное изъятие собранных, обработанных, подготовленных журналистом материалов и технических средств, которыми журналист пользуется в связи со своей профессиональной деятельностью. Тем не менее, права журналистов чаще всего нарушают те структуры, которые находятся на службе у государства и его граждан, в основном это местные советы.

Аккредитационные препятствия

Тенденцией прошедшей весны стали попытки усложнить журналистам доступ на сессии местных советов. Пожалуй, самым резонансным стал проект решения Одесского городского совета, который был разработан в апреле.

Помимо того, что этот проект предполагает сложную процедуру предварительной регистрации всех желающих посетить сессию, в нем появился пункт и о том, что журналистов будут пропускать только при наличии аккредитационных карточек. Как будут выглядеть эти карточки и по какому принципу их будут выдавать, в мэрии так и не смогли уточнить, а после того, как проект получил широкий резонанс, его сняли с повестки дня и пока на сессии не выносили. Впрочем, надеяться на то, что о нем забыли, вряд ли можно.

А вот Раздельнянский райсовет принял Положение об аккредитации СМИ еще в конце марта.

Согласно ему получать аккредитацию нужно лично у председателя райсовета, предоставив пакет документов.

Конфликт произошел и в Одесском облсовете – между представителями совета и журналистом издания «Викна-Одесса». Представителя СМИ не пустили на сессию в ложу прессы на основании того что журналист предоставила удостоверение Национального союза журналистов и не предоставила редакционного удостоверения.

Отметим, что, согласно закону Украины «Об информации», аккредитация устанавливается с целью создания благоприятных условий для осуществления журналистами и другими работниками СМИ своей профессиональной деятельности. При этом отсутствие аккредитации не может быть основанием для отказа в допуске журналиста, работника СМИ на открытые мероприятия, которые проводит субъект властных полномочий. Точно так же наличие редакционного удостоверения ни в коем случае не является основанием для недопуска журналиста на открытое мероприятие, которым является сессия.

Депутатские комиссии – не для журналистов

Вторая тенденция, зафиксированная в последнее время в нескольких советах, – изгнание представителей СМИ с заседаний постоянных депутатских комиссий.

Так, 27 марта члены депутатской комиссии по бюджету Котовского (Подольского) городского

совета потребовали журналистов удалиться с заседания комиссии. Мало того: председатель комиссии Владимир Таранчук настаивал на том, что депутатам «неуютно работать в присутствии журналистов».

Чуть позже, 29 марта, депутатская комиссия Измаильского городского совета по вопросам землепользования трижды ставила на голосование вопрос о присутствии на заседании журналистов издания «ИзбирКом» и запретила вести аудиофиксацию заседания. Интересно, что это решение глава комиссии Сергей Лапшин мотивировал тем, что «кто-то из депутатов может что-то не то ляпнуть».

Не отстали от своих региональных коллег и депутаты Одесского горсовета. Члены депутатской комиссии по вопросам транспорта, дорожного хозяйства, связи и коммунального хозяйства Одесского горсовета 18 апреля проголосовали за то, чтобы удалить с заседания комиссии журналиста издания «Odessa Daily» Евгения Когана.

Заметим, что, согласно положениям о постоянных депутатских комиссиях, принятых всеми указанными советами, заседания постоянных комиссий являются открытыми и гласными, кроме случаев, предусмотренных законом и Регламентом горсовета. Сделать заседание закрытым можно решением членом комиссий, но только до ее начала, тогда как во всех трех случаях эти решения принимались в середине заседаний без аргументированной мотивации.

Саакашвили: год надежд и разочарований

ЕВГЕНИЯ ГЕНОВА

30 мая исполнился год с момента назначения на должность председателя Одесской облгосадминистрации Михаила Саакашвили. Тогда, год назад, экс-президент Грузии неожиданно появился на Мегамарше в вышиванках в центре города вместе с младшим сыном. А через несколько дней город всколыхнула новость о том, что он станет председателем Одесской ОГА взамен ушедшего в отставку Игоря Палицы. Представляя нового губернатора в Одессу приехал президент Петр Порошенко, который рассказал, что их с М. Саакашвили связывает многолетняя дружба и заверил, что дает новоиспеченному украинскому чиновнику не только паспорт украинского гражданина, но и карт-бланш на преобразования в регионе.

Несмотря на то, что многие одесситы с эйфорией восприняли эту новость, политологи сразу же усмотрели в будущем два основных сценария: либо губернатор Саакашвили действительно продемонстрирует в Одессе грузинское чудо и проведет в отделе взятых области коренные реформы, либо же через какое-то время уйдет в политику (Саакашвили неоднократно прочили кресло премьер-министра и даже президента Украины), не справившись с рутинными обязанностями председателя ОГА и не сумев побороть сопротивление украинских коррупционеров.

Подводя итоги года правления команды реформаторов, Избирком выделил несколько основных направлений в их работе.

Восторг и любовь

Первые месяцы работы М. Саакашвили, которые выпали на летний сезон, ознаменовались для него искренней любовью одесситов. Пожалуй, это первый губернатор, сфотографироваться с которым стало модным веянием. Впрочем, постепенно в городе привыкли к эпатажному губернатору, который демонстрирует простоту в общении, эмоциональность и доступность. А вот на территории остальной Украины его слава, похоже, до сих пор в зените. Практически не пропуская еженедельные эфиры в популярных ток-шоу, одесский губернатор стал олицетворением правдоруба, который без лишнего сомнений готов клеймить позором всех, кого заподозрит в коррупции. А поездки в другие области становятся неизменным успехом одесского грузина, ведь к селфи с политиком такого уровня ни в Харькове, ни в Днепре пока не привыкли.

Впрочем, несмотря на то, что многие прочили ему премьерское кресло, а сам он не раз ввязывался в публичные споры с Арсением Яценюком, эта должность ему так и не досталась. Не стал он и главой Администрации президента, хотя и эту должность ему часто прогнозировали политологи, пока длилось реформирование парламентской коалиции. А будет ли он добиваться других, не менее крупных должностей, пока

сказать сложно, хотя сомневаться в его амбициях не приходится.

Команда реформаторов

Не успев переступить порог здания облгосадминистрации на проспекте Шевченко, Михаил Саакашвили заявил, что привел с собой команду реформаторов. Впрочем, большинство реформаторов до сих пор трудятся в ОГА на общественных началах, имея себя волонтерами. При этом сама ОГА претерпела серьезные преобразования: уже летом было подписано распоряжение о сокращении практически половины управления и департаментов ОГА, многие из которых были объединены. Уволили также почти половину чиновников — вместо более 800 человек фактически осталось менее 500. Должностей лишились все начальники управлений и департаментов. При этом процесс кадровых перестановок длился довольно долго и завершился к концу прошлого года, поскольку многие чиновники решили «поболеть» и сходить в отпуска.

Заменил новый губернатор и заместителей. Впрочем, ситуация с замами спустя год остается весьма напряженной: довольно оперативно был назначен только первый вице-губернатор, бизнесмен и друг Владимир Жмак. Исполняющими обязанности стали волонтер Соломия Бобровская, экс-сотрудник Министерства экономического развития, гражданин ФРГ Александр Боровик и российский политик Мария Гайдар. При этом кандидатура Гайдара изначально вызвала бурную реакцию патриотических организаций, которые провели акции протеста, сомневаясь, что гражданин РФ сможет сделать для области что-то полезное. Впрочем, постепенно страсти улеглись, Саакашвили сначала назначил ее советницей на общественных началах, а потом, незаметно для общественности, она получила приставку «и.о.». Впрочем, к концу апреля этого года и Гайдар, и Боровик лишились статуса «и.о.» в связи с несоответствием требованиям нового закона «О госслужбе». Правда, оба остались советниками М. Саакашвили, и только Соломия Бобровская наконец была назначена официально, пройдя проверку в Кабмине.

Фото: <http://112.ua/>

«Я прошу народ Одессы дать мне шанс начать здесь преобразования. Первое, что увидят одесситы, это то, что у власти новые люди. Привлечем молодых людей на открытых конкурсах. Второе — мы начнем жестко контролировать, как расходуется бюджет. Там очень много дыр. Я не могу работать с людьми, которые имеют опыт только в коррупции и казнокрадстве. Они думают, что пришли для того, чтобы разбогатеть».

Еще одно важное кадровое назначение — руководство Одесской таможней. До появления в области М. Саакашвили на таможне за год с небольшим сменился почти десяток и.о. начальника, которые работали месяц-второй и уходили. Осенью нового начальника таможни представил президент Петр Порошенко — ее возглавила 25-летняя активистка Евромайдана Юлия Марушевская. Несмотря на то, что СМИ немедленно опубликовали доказательства ее связей с мэром Львова Андреем Садовым, а сама Ю. Марушевская не отрицала того, что привела на таможню «волонтеров», в том числе из Грузии, работа на таможне стабилизировалась. Здесь до сих пор проходят кадровые перестановки и время от времени возникают публичные конфликты с руководителем Государственной фискальной службы Романом Насировым. Стороны обвиняют друга в коррупции (Марушевская — Насирова) и некомпетентности (Насиров — Марушевскую). Впрочем, как признаются бизнесмены, взятки на таможне теперь если и берут, то точечно и очень редко. С другой стороны, попытки наладить прозрачную систему таможенного регулирования товаров привели к падению доходов и оттоку таможен (во всяком случае, так снижение показателей поясняет сама начальница).

Четвертым важным кадровым решением губернатора стала замена всех глав райгосадминистраций. В бытность И. Палицы практически всеми районами руководили первые заместители глав РГА взамен уволенных

после Революции достоинства председателей. Для назначения новых руководителей районов был проведен масштабный конкурс, причем финальные собеседования с кандидатами транслировались онлайн. Предпочтение отдавалось молодым людям с хорошим, желательно зарубежным образованием. Впрочем, и эту кадровую новацию в некоторых районах восприняли, что называется, в штыки. По состоянию на сегодня райсоветы выразили недоверие пяти председателям РГА — Ивановской, Раздельнянской, Красноокнянской, Татарбунарской, Овидиопольской. При этом президент уже отправил в отставку председателя Ивановской администрации Антона Турупалова согласно закону, поскольку недоверие ему выразили две трети депутатского корпуса.

Пятым важным достижением стало назначение «своих» прокурора и начальника полиции — ими стали заместитель генпрокурора Давид Сакварелидзе и Георгий Лорткипанидзе, которые работали с Саакашвили в Грузии. Впрочем, и тут команду постигла неудача: спустя несколько месяцев Д. Сакварелидзе был уволен тогдашним генпрокурором Виктором Шокиным, который через несколько часов и сам был отправлен в отставку парламентом. Увольнение Сакварелидзе Саакашвили назвал «махровой контрреволюцией», а сам Давид теперь заявляет, что создает новую партию.

В итоге спустя год формирование полноценной команды в ОГА и на местах так и не завершено, а часть команд постепенно начинает уходить с постов. Впрочем, никто и не скрывает: если Саакашвили уйдет с должности, команда уйдет тоже. А вот провал реформ в области во многом объясняется как раз кадровой политикой, которая привела на должности немало непрофессионалов. С одной стороны, понятным было желание избавиться от коррумпированных кадров, которые часто называли профессионалами, однако в негативном ключе, но, с другой стороны, привлекать людей, вероятно, надо было тщательнее.

Война с БПП и скандальная слава

В первые месяцы работы Михаил Саакашвили отличался разве что скандалами с местными лидерами, да и то незначительными, в виде снесенных заборов на пляжах и обвинениях в коррупции. На местных выборах 25 октября губернатор активно поддержал своих соратников — Боровика и Гайдара, которые баллотировались в городской и областной советы, а Боровик и вовсе возглавил список БПП в Одесский горсовет и стал кандидатом в мэры «от Саакашвили». При этом губернатор не стеснялся агитировать за кандидатов в рабочее время и фотографироваться с ними для билбордов.

После проигрыша Боровика ситуация изменилась: Саакашвили и проигравший кандидат публично обвинили команду выигравшего мэра Геннадия Труханова в фальсификациях, а, проиграв суды, заявили прямо, что победить Труханову помогали... «Блок Петра Порошенко «Солидарность». После этого озадаченные одесситы только успевали следить за тем, кто кого обвинит в больших грехах — местная ячейка президентской партии или друг президента — ее.

В конфликте приняли участие нардепы Алексей Гончаренко и Дмитрий Голубов, причем второй, который раньше не был замечен за трибуной Верховной Рады, принялся активно обвинять в своих выступлениях губернатора в разворовывании средств. Кроме того, в интернете появилась группа «Хинкали», которая заявила, что является сообществом хакеров, которые решили «открыть правду» про Саакашвили. Для этого «Хинкали» взломали почту нескольких соратников губернатора и обнародовали информацию о том, что его приближенные пользовались услугами общественной организации, которая помогает АТО. Несмотря на то, что у Саакашвили и в организации потом опровергли эту информацию, скандал до сих пор не утих. В свою очередь, у

стр. 6»

« стр. 5

губернатора заявили, что главная причина конфликта кроется в Доме приемов, который в прошлом году продал облсовет, однако, по мнению Саакашвили, продал подставному лицу и за неадекватно небольшие средства. Кстати, следствие по делу продолжается, а руководитель фирмы, которая купила объект, находится под судом.

«Там идет междусобойчик. Там идет внутренняя игра, однозначно. В этой игре участвуют все стороны, однозначно. У меня нет никаких иллюзий на этот счет. Потом пусть никто не говорит, что я буду говорить только про «Народный фронт». Больше всего до сегодняшнего дня на меня нападали представители президентской фракции в парламенте. Это не означает, что они монолитны. Президентская фракция — они очень разобщены. Много людей очень на правильной стороне. С этими людьми я активно контакту. Но клан не ограничен одной или двумя фракциями. У них есть метастазы по всему парламенту. И все они, когда дело касается меня проявляют удивительное единодушие».

Более крупные скандалы разгорелись в связи с противостоянием Саакашвили и Игоря Коломойского (есть мнение, что президент изначально назначил Михо в Одессу для борьбы с разгорающимися аппетитами днепровского олигарха). Почти сразу после появления Саакашвили в Одессе Коломойский объявил ему войну, назвав «собакой без намордника». Отвечая друг другу «любезностями», стороны так и не пришли к консенсусу, однако эксперты признают: олигарх существенно утратил позиции в Одессе, хотя вес его в регионе все равно остается значительным.

А вот конфликт с министром внутренних дел Арсеном Аваковым случился и вовсе в присутствии президента и прессы. В ответ на обвинения в коррупции Аваков бросил в Саакашвили стаканом с водой, при этом оба поспорили на предмет того, кто из них больший патриот Украины.

В общем, как и предполагалось изначально, фигура грузинского реформатора стала весьма заметной на всеукраинской политической арене и продолжает оставаться таковой спустя год. Во многом — благодаря скандалам и громким заявлениям.

Реформы: от слов — к делу?

Перефразируя известные слова сатирика Романа Карцева, можно с уверенностью сказать, что слово «реформы» за последний год «почернело» от частого употребления не только в Украине в целом, но в Одесском регионе — в особенности. С самого начала губернатор пообещал радикальные реформы и изменения привычного уклада жизни. Основными направлениями он назвал борьбу с коррупцией, привлечение туристов и

инвестиций (пообещал сделать Одессу вторым Батуми, и даже лучше), открытость власти и улучшение транспортного сообщения.

Летом прошлого года он принялся за наведение порядка на одесских пляжах, для чего собственноручно положил начало сносу нескольких стен, которые в былые годы возвели некоторые небедные люди, преградив простым смертным доступ к морю. К примеру, была разрушена стена на Чкаловском пляже, которую воздвиг Василий Хмельницкий. Открыл губернатор и пляжи одесских управлений Службы безопасности Украины и пограничной службы. Саакашвили прямо с пляжа позвонил главе Госпогранслужбы Украины Виктору Назаренко и руководителю СБУ Василию Грицаку, после чего те пообещали снести заграждения и сделать данные места отдыха доступными для всех. На следующий день с этих пляжей действительно исчезли ворота и дежурившие у них люди. А чуть позже, в августе, он анонсировал демонтаж заборов на пляже «Ланжерон» и у Мемориала 411-й батареи. Правда, за несколько часов до приезда заборы были снесены собственноручно собственниками.

«Я — гарант законности в этой области. Я обеспечу законность, чтобы одесситы имели доступ к пляжу. Или вы сейчас это открываете добровольно, или бульдозер это сейчас ломает».

Впрочем, через некоторое время вместо стен возникли металлические сетки либо охранники, которые вежливо просили отдыхающих покинуть пляж. Насколько открытыми будут эти пляжи летом, можно будет скоро убедиться.

Не случилось чуда и с инвестициями, хотя изначально одесситы вняли заявлению о том, что инвесторы стоят в очереди к губернатору, желая вложить деньги в развитие экономики региона. С одной стороны, винить лично Саакашвили в отсутствии крупных инвестиций за этот год (во всяком случае, ситуация не изменилась кардинально по сравнению с предыдущими годами) нельзя, ведь война и ряд проблем в стране в целом явно не способствуют привлечению зарубежных инвесторов в отдельно взятый регион. Оптимизма заметно поубавилось даже у главного по инвестициям — Саши Боровика. Если еще несколько месяцев назад он обещал «завести» в регион порядка \$3 млрд, то недавно пояснил, что чуда не свершилось ввиду коррупции в стране, непрозрачных условий для бизнеса и отсутствия справедливого налогообложения.

Что касается открытости власти, то тут команда губернатора сделала два основных шага: создала прозрачную приемную ОГА (в прямом смысле прозрачную, для чего в одном из помещений был проведен ремонт и установлены прозрачные стены) и Центр обслуживания граждан. Правда, и ЦОГ стал средоточием скандалов. Сначала губернатора заподозрили в невыгодной для области сделке, ведь ЦОГ разместили в здании банка, принадлежащего

известным одесским бизнесменам Борису Кауфману и Александру Грановскому. Сначала в здании сделали дорогой ремонт, а затем взяли его в аренду — за 1 млн грн в год. По мнению критиков Саакашвили, вложения слишком высоки и можно было бы обойтись более экономными способами. Кроме того, критикуют ЦОГ и за то, что сейчас нужно переходить на предоставление электронных услуг и выдачу тех же водительских прав или паспортов через интернет, что давно практикуется во многих европейских странах. Однако Центр постигла еще большая неприятность. После того, как Саакашвили схлестнулся с одесским мэром Геннадием Трухановым, у ЦОГ возникли серьезные проблемы с финансированием. Изначально он был официально создан как структурное подразделение мэрии, и, хотя его сотрудникам, которые, кстати, прошли жесткий отбор, обещали неплохие зарплаты, в итоге люди до сих пор получают стандартные оклады госслужащих в районе двух тысяч гривен. После выяснения отношений между ОГА и мэрией ситуация окончательно зашла в тупик в апреле, когда ЦОГ оказался вообще без финансирования. Накануне майских праздников руководство Центра заявило, что он приостанавливает свою работу и ждет средств из облбюджета в размере 6 млн грн. Кроме того, Центру распоряжением губернатора был присвоен статус госпредприятия. Однако на сессии 26 мая облсовет отказался выделять деньги на его работу. Чем закончится эта ситуация, пока неизвестно, однако работа широко разрекламированного на всю Украину ЦОГА, который открывал президент Порошенко, пока парализована.

Еще одно обещание Саакашвили — навести порядок с авиаперевозками. Губернатор долго воевал с Госавиаслужбой, а также неоднократно обвинял компанию МАУ (контролируется Коломойским) в том, что авиаперелеты, в том числе, в Одессу, слишком дороги и не доступны большинству потенциальных туристов. Повздоров с главой Госавиаслужбы Денисом Антоном, одесский губернатор все-таки добился его увольнения. Кроме того, невзирая на то, что мэрия города выиграла суд против частной компании «Одесса аэропорт девелопмент» (которой горсовет сам же в свое время и передал городскую собственность), в итоге стороны пошли на мировую. У губернатора пояснили — чтобы компания наконец завершила строительство нового терминала. В компании, кстати, регулярно отчитываются о том, что терминал строится ударными темпами, однако каковы будут результаты, еще предстоит увидеть. Между тем, «Одесса аэропорт девелопмент» также контролируется Кауфманом и Грановским.

Обещал губернатор и новый аэропорт на базе военного аэродрома в 50 км от Одессы, куда будут летать лоукосты, однако последнее время об этом в ОГА вообще не упоминают.

Впрочем, за прошедший год в Одесский аэропорт действительно зашли несколько авиакомпаний, а в июне прошлого года здесь стартовал принцип «открытого неба», что означает снятие украинской властью огра-

ничений по выполнению полетов по количеству авиаперевозчиков и рейсов. Правда, долгожданных лоукостов Ryanair и Wizz Air здесь пока нет.

Еще одно крупное обещание губернатора — нашумевшая трасса Одесса-Рени. Благодаря его многочисленным выступлениям, о трассе узнала вся Украина, хотя эта дорога на самом деле хоть и представляет собой жалкое зрелище, явно не худшая в стране. Впрочем, ее ремонт, а еще лучше — строительство нового автобана с выходом на Румынию — действительно позволило бы открыть новые горизонты для экономики региона и, в том числе, привлечения инвестиций, ведь трасса имеет важное международное значение. Пока денег на строительство дорогого автобана нет, любопытствующим представили лишь его видеопрезентацию, а взамен решили подлатать существующую дорогу. Впрочем, и тут дела явно продвигаются ни шатко, ни валко. Пока тендеры лишь проходят, поскольку трассу решили разбить на много участков и проводить конкурс на каждый из них, чтобы исключить монополию. Пока, по результатам первых нескольких торгов, их выиграли не европейские компании, которые могли бы показать класс в этом деле, а одесские, причем львиную долю — ООО «Ростдорстрой», одним из конечных бенефициаров является депутат Одесского горсовета Юрий Шумахер, которая не только чинит большую часть одесских дорог из года в год, но и ассоциируется после ряда публикаций в СМИ с Геннадием Трухановым (сам он, правда, такую связь отрицает). Насколько качественно будет сделан ремонт, опять же, увидим в скором будущем.

«Сначала сказали в бюджете денег на дорогу нет, их украли. Потом объявили на всю страну, что 50% сверхплановых поступлений от таможи пойдет на эту дорогу, а теперь другой рукой делают все, чтобы этого не произошло! Не думаю, что это — сознательное действие, какой-то бюрократический механизм заклинило».

Главный антикоррупционер

Пожалуй, больше всего и громче всего Саакашвили заявлял о борьбе с коррупцией. Обвиняя в этом грехе всех и вся, он снискал любовь немалой части электората. Правда, уличая коррупционеров в вышших эшелонах власти, он немного упустил из виду саму ОГА, где силовики задержали уже нескольких чиновников, причем арест руководители департамента ЖКХ, состоявшийся прямо на новогоднем корпоративе, стал для него явной неожиданностью. Правда, сколько б злые языки не судачили о промахах грузинских реформаторов, во взяточничестве их не обвиняют и соглашаются: как бы там ни было, взяток они не берут.

«Моя команда способна преодолеть коррупцию в Украине. Я и моя команда достаточно квалифицированы, чтобы этим заняться. Мы готовы за это дело взяться. Если сейчас не будет сдвигов в

борьбе с коррупцией, худшие замыслы Путина по Украине будут реализованы».

Кстати, борясь с коррупцией, Саакашвили стал автором известного в Украине мема — «налоговые белки». Так губернатор назвал запорожских налоговиков, которые занимались конфискацией орехов у бизнесменов в разных городах Украины, включая Одессу. Причем однажды он лично отбил контейнер с орехами у налоговиков. Недавно премьер Владимир Гройсман даже пообещал развернуть нещадную борьбу с «белками», которые «грызут» орехи, цена которых — миллионы.

Зато борьба с коррупцией вылилась в целое движение, которое так и называется — «Рух за очищення», и родилось в результате нескольких антикоррупционных форумов, которые прошли в нескольких областных центрах Украины и собрали сотни активистов. Правда, сам Саакашвили отрицал, что эти форумы по сути являются региональными съездами будущей партии. Как бы там ни было, однако в Одессе в последние месяцы губернатор бывает весьма редко, путешествуя по стране.

Что год грядущий нам готовит?

Подводя итоги, стоит упомянуть, что в последнее время Михаил Саакашвили уже несколько раз заявил, что собирается участвовать в предстоящих выборах в Грузии через свою партию «Единое национальное движение»:

«Никто не оспаривает, что «Национальное движение» — это партия, основанная мною, и в этой партии у меня есть свое слово. Нет никаких сомнений, что на предстоящих в октябре парламентских выборах победит наша партия, так как это партия созидания. У нас появились новые лица, которые в ближайшие месяцы проявят себя», — заявил он недавно.

Впрочем, напомним, что экс-президент Грузии лишился грузинского гражданства и до сих пор находится в розыске у себя на Родине.

В то же время его соратник Давид Сакварелидзе недавно заявил, что в ближайшее время в Украине будет создана новая партия, идеологом которой станет Саакашвили.

Станет ли грузинский экс-президент политиком всеукраинского масштаба, пока судить рано, однако то, что эксперимент по созданию экономического чуда в отдельно взятой области провалился, очевидно даже соратникам неумолимого реформатора. Возможно, виной этому стал ряд объективных факторов, однако снимать ответственность с политика в первую очередь за разочарования граждан (а они довольно сильны), нельзя.

Кроме того, вот уже три месяца ходят упорные слухи о готовых документах на увольнение Саакашвили. Однако пока не решен вопрос его дальнейшего будущего в украинской политической иерархии, этот вопрос остается открытым.

Одесский Комитет избирателей провел семинар в Маразлиевской объединенной громаде

В апреле маразлиевцы прослушали семинар по ресурсно-обеспечению территориальной громады.

В четверг, 28 апреля, в помещении сельского совета Маразлиевской объединенной громады (Белгород-Днестровский район) состоялся семинар для депутатов сельского совета,

представителей исполнительных органов совета, общественных активистов объединенной территориальной громады, который организовала Одесская областная организация Комитета избирателей Украины.

В семинаре приняли участие 30 представителей громады: глава объединенной террито-

риальной громады Александр Чумак, его заместитель, старосты сел, секретарь совета, депутаты, представители исполнительных органов совета, директора школ.

В ходе семинара эксперт по вопросам бюджета и финансов Офиса реформ по вопросам децентрализации в Одесской

области Олеся Голинская рассказала присутствующим о зарубежном опыте становления ресурсной базы объединенных громад, законодательных и нормативных новациях по вопросам ресурсного обеспечения объединенных громад в Украине, функционировании системы местных бюджетов в условиях децентрализации, основных

аспектах реформы межбюджетных отношений, а также о функционировании учреждений социально-культурной сферы объединенных громад. Кроме того, были обсуждены практические аспекты перехода объединенных громад на прямые взаимоотношения с государственным бюджетом.

ЮЛИЯ МОЛОДОЖЕН: «Децентрализация предполагает развитие гражданского общества»

В Украине продолжается реформа децентрализации. О том, как проходит в реформа в Одесской области и какая ситуация в созданных в прошлом году объединенных громадах, «ИзбирКом» узнал у директора Офиса реформ по вопросам децентрализации в Одесской области Юлии Молоджен.

— В прошлом году Одесский облсовет принял перспективный план формирования объединенных территориальных громад, однако, насколько известно, он охватил далеко не всю область и должен быть доработан. На какой стадии сейчас находится этот процесс?

— Да, действительно, в этом году перспективный план должен быть доработан и охватить территорию всей Одесской области. В мае председатель Одесского облсовета Анатолий Урбанский и председатель областной государственной администрации Михаил Саакашвили подписали совместное распоряжение о создании в области рабочей группы по вопросам децентрализации. Согласно распоряжению, рабочей группе поручено провести консультации с председателями районных государственных администраций, председателями районных советов, городскими головами городов областного значения и депутатами областного совета о внесении изменений в перспективный план формирования территорий объединенных громад Одесской области. По результатам консультаций группе нужно подготовить проект изменений в перспективный план формирования террито-

рий объединенных громад Одесской области и подать его на согласование областному совету, а затем на утверждение Кабинету Министров Украины.

Кроме того, в районах также создаются соответствующие совместные рабочие группы. График консультаций с представителями районов и городов уже сформирован и утвержден. Консультации начнутся 21 июня, а завершатся 5 июля. На этих консультациях представители местной власти презентуют свои предложения по созданию моделей будущих громад, причем мы рекомендуем привозить несколько вариантов, просчитывая состоятельность каждой модели, согласно тем формам, которые мы уже предоставили местным властям.

В перспективе мы надеемся, что план будет доработан и принят областным советом в этом году.

— Вы часто ездите по районам, общаетесь с местными жителями. Какие вопросы чаще задают, что волнует людей?

— На местах людям важно понимать, что их ждет в результате реформы децентрализации.

Чаще всего нас спрашивают, закроют ли в селах школы и ФАПы, что будет с дорогами, как будут работать старосты, где и кто будет выдавать различные справки. Мы объясняем, что реформа направлена как раз на то, чтоб облегчить, а не усложнить жизнь людей. Административные услуги будут приближены к людям, и после создания объединенных громад не надо будет ехать в райцентр за каждой справкой — их будут выдавать либо в центре громады, которая будет намного ближе территориально, либо староста села, который будет иметь определенные полномочия по предоставлению таких услуг. Также разъясняем, что никто не закроет ФАПы и школы. Что и как делать на территории громады, будет решать исключительно сама громада. С одной стороны, это накладывает определенную ответственность на жителей громады, а с другой — дает им свободу. Одно от другого неотделимо, и для этого гражданскому обществу нужно интенсивно развиваться.

— А как обстоят дела в уже созданных громадах? Ведь многие говорят, мол, подождем, как заживут созданные ОТГ, а там посмотрим. Есть уже на что смотреть?

— В Одесской области создано восемь громад, которые с 1 января этого года вышли на прямые бюджетные отношения с Минфином, то есть, по сути, они функционируют полгода. Это не так много, чтобы делать глобальные выводы, но и не так мало, поскольку первые результаты уже видны.

Так, после завершения процесса объединения собственных

доходы бюджетов новых громад выросли в несколько раз. Например, если в 2015 году собственные доходы бюджета Красносельского сельсовета (Коминтерновский район) составляли 15 млн 516 тыс. грн, а Свердловского сельского совета — 810 тыс. грн, то после объединения этих громад в одну собственные доходы общего бюджета составили 23 млн 636 тыс. грн. Второй пример — Червоноармейская ОТГ (Березовский район). До объединения собственные доходы Червоноармейского сельсовета составляли 821 тыс. грн, а Виноградненского сельсовета — 767 тыс. грн. После их объединения собственные доходы составляют 3 млн 281,5 тыс. грн. Это увеличение произошло благодаря тому, что громада теперь большую часть собираемых налогов и сборов оставляет у себя. В частности, речь идет о таком налоге как подоходный, который большая часть сельских советов собирает, но распоряжается им районная власть. А объединенная громада имеет право оставлять себе 60% этого налога и сама распоряжаться деньгами.

Кроме того, в прошлом году государство обещало предоставить громадам субвенции на развитие инфраструктуры. Это обещание выполнено. Для восьми объединенных громад Одесской области на 2016 год предусмотрено 63,2 млн грн общей суммы субвенции.

— Уже известно, на что будут потрачены эти средства?

— Средства преимущественно будут направлены на ремонт дорог, уличное освещение, приобретение техники для коммунальных предприятий, ремонт объектов

социальной инфраструктуры. Средства уже поступают на счета громад, но получить их они смогут, только пройдя определенную процедуру. В частности, эти деньги даются под конкретные проекты, писать которые — целая наука. Обычно, когда из бюджета выделяются деньги, достаточно подготовить проектно-сметную документацию и представить предложения по ее финансированию. Теперь ситуация изменилась. Государство требует подавать проектную заявку, в которой следует указать цель проекта, целевую группу, на которую будут распространяться результаты проекта, соответствующие расчеты устойчивости проекта и так далее. Поэтому громады сейчас учатся писать проекты по формам, которые им предоставлены Министерством регионального развития. После написания проектная заявка подается в областную государственную администрацию для получения заключения. После получения заключения проект подается в Минрегион, который все проверяет и дает согласие на финансирование Государственному казначейству.

На данный момент три объединенных территориальных громад — Беляевская, Маразлиевская и Червоноармейская — получили положительное заключение по проектам развития инфраструктуры от Одесской облгосадминистрации и подали свои проектные заявки в Минрегионстрой.

Сейчас громады области разрабатывают 61 проект.

Беседовала
Евгения Генова

Объединенные громады Одесской области

1. Балтская
2. Беляевская
3. Великомихайловская
4. Красносельская
5. Маразлиевская
6. Розквитовская
7. Тузловская
8. Червоноармейская

Одесский КИУ ознакомил представителей Маразлиевской громады с основами стратегического планирования территорий

Участие в семинаре приняли сельский голова и его заместитель, секретарь и депутаты сельского совета, а также представители исполнительных органов совета объединенной громады.

В ходе семинара маразлиевцы узнали об основах и нормативно-правовом обеспечении процесса стратегического планирования, технологиях разработки стратегического плана, о концептуальных подходах к фор-

мированию органов управления социальной сферой объединенной громады, а также о разработке стратегического плана создания системы управления объектами социальной инфраструктуры для своей громады.

Во вторник, 7 июня в помещении сельского совета Маразлиевской объединенной громады (Белгород-Днестровский район) состоялся семинар по основам стратегического планирования территорий для представителей Маразлиевской объединенной громады.

Семинар был организован Одесской областной организацией ВОО «Комитет избирателей Украины» в рамках проекта по развитию состоятельности недавно объединившейся Маразлиевской громады Белгород-Днестровского района Одесской области.

Учили основам стратегического планирования и управления социальной сферой Юлия Молодожен – директор Офиса реформ по вопросам децентрализации в Одесской области, а также эксперт Офиса реформ Оксана Гуненкова.

В рамках инициативы по развитию состоятельности Маразлиевской объединенной грома-

ды для представителей органов местного самоуправления громады проводятся обучающие семинары по особенностям управления громадой в новых условиях, а также привлечению общественности к принятию решений, оказывается экспертная поддержка в разработке базовых нормативно-правовых актов объединившейся громады, а также консультации по текущим вопросам управления и привлечения общественности к принятию решений.

Жители громады охвачены информационно-просветительской кампанией для того, чтоб повысить их осведомленность об особенностях реформы, ее этапах и ожидаемых результатах объединения.

Hub schools в Украине: концепция Минобразования

Концепция создания «опорных школ» для оптимизации существующей школьной сети была презентована Министерством образования еще в начале марта.

Основной целью создания опорных школ является обеспечение качества образования, равного доступа к качественному образованию, а также вопрос эффективности использования ресурсов.

«У нас малокомплектные школы, где обучение учеников чрезвычайно дорогое, но самое плохое – там чрезвычайно низкий уровень качества образования», – указал Павел Хобзей, презентуя концепцию создания опорных школ.

Сегодня в Украине насчитывается 613 школ I-III ступеней, где обучается меньше 25 учеников с 1-го по 9-й классы. Стоимость обучения одного ученика

в таких школах обходится государству более чем в 50 тыс. грн. в год при средней расчетной стоимости обучения одного ученика в стране составляет 9 тыс.100 грн.

При создании опорных школ начальные школы будут оставаться по месту проживания ребенка, а ученики, которые обучаются в 5-9 классах, перейдут обучаться в опорную школу. Решение о создании опорных школ будут приниматься громадами.

Для принятия решения местных органам самоуправления, относительно консолидации сети школ и создания опорной школы должна быть создана соответствующая инфраструктура,

а также возможности для подвоза учеников и учителей из базовой школы в опорную.

В опорной школе должен быть опытный директор, квалифицированный педагогический коллектив и хорошая материально-техническая база.

Кроме того, директор опорной школы будет отвечать за качество подготовки педагогических кадров и качество образования, которое есть в опорных школах и их филиалах.

Для консолидации школьной сети и создания опорного учебного заведения необходимо предварительное решение местных органов самоуправления и не менее трех его филиалов, а также расчет количества учеников, которые будут подвозиться в опорную школу после консолидации сети. На закупку школьных автобусов в текущем году прави-

тельство выделило 600 млн.грн., еще часть средств будет выделена из местных бюджетов.

В опорной школе, как правило, будет 360 учеников, минимум два класса в каждой параллели. Речь идет о 3-5 школах из тех, которые есть на территории.

Конкурс на создание опорных школ проводился областными органами власти. Для проведения конкурса на лучший проект опорной школы правительство выделило местным органам власти 200 млн.грн. в виде субвенции.

Для участия в конкурсе органы местного самоуправления, местные громады должны были предоставить план развития учебного заведения на следующие 3 года с оценкой возможных рисков, количество ставок педагогических и непедагогических работников, которые будут сокращены в процессе создания

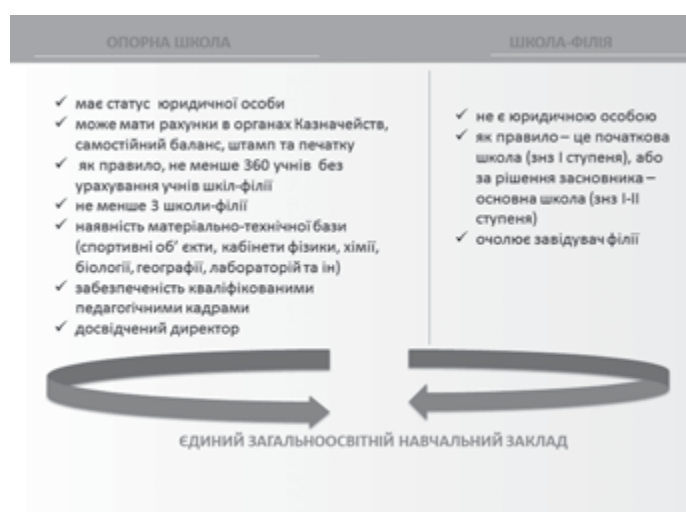
опорного заведения (с филиалами), план организации подвоза учеников и учителей в опорную школу, организации инклюзивного обучения в заведении при наличии детей с особыми потребностями. Обязательным требованием было четкое описание инвестиционных потребностей опорной школы.

Областные управления образования и науки отбирали лучшие проекты опорных школ.

На данном этапе в каждой области создается по одной опорной школе.

По результатам проведения конкурса в Одесской области опорная школа будет создана в селе Ширяевского района Одесской области.

ИСТОЧНИК: «Освіта.UA»
Інфографіка: Міністерство освіти України.

Школа в Одесской области стала пилотной во внедрении современных технологий

Министерство финансов отобрало 24 опорные школы для «пилотного» проекта. Об этом сообщает пресс-служба Кабинета Министров.

Этот проект был создан Министерством финансов Украины совместно с Министерством образования и науки и стал возможен благодаря поддержке группы доноров, среди которых — Правительство США, Western NIS Enterprise Fund, а также компания «Майкрософт Украина», которая согласилась предоставить техническую помощь в оснащении опорных учебных заведений. Целью проекта является улучшение качества образования детей, проживающих и обучающихся в селах и поселках, и повышение эффективности использования государственных средств, выделяемых на финансирование образования.

В рамках проекта отобрали по одной школе в каждой области, которая получит средства на развитие материально-технической базы. В Одесской области ею станет УБК «Общеобразовательная школа I-III ступеней — детский сад» в селе Жовтневе Ширяевского района.

Эта школа сможет получить ресурсы на ремонт помещений, учебное оборудование и информационно-компьютерные технологии.

Отбор проводился независимыми представителями проекта с участием международных доноров, фонда Western NIS Enterprise Fund и Агентства США по Международному Развитию (USAID). Предпочтение отдавалось школам, которые в рамках оптимизации будут укрупнены за счет малоформатных школ. Таким образом, ученики из сельской местности получат возможность получить качественное среднее образование.

Дети пойдут в обновленные школы уже 1 сентября этого года.

Сім тисяч гривень у день заробляють селяни в Тернопільській області

Саме стільки заробляють люди в цьому селі й доводять, що й в Україні можна працювати та заробляти, як у Європі. ... У це село я вирушила, аби вивідати таємницю, рецепт якої вже 25 років шукають наші політики. А саме: як нам працювати та заробляти так, як у розвинутій Європі? Село називається Лосятин. Розташоване в Тернопільській області. Тут селяни продають на експорт зі свого городу малину та полуницю. Вас цікавить, скільки на цьому можна заробляти? Присядьте: від двох до семи тисяч гривень. За день. Пише газета "Експрес".

Найманим робітникам, які працюють на зборі врожаю, селяни пропонують від 200 до 500 за день.

У Лосятині жінки давно забули, що таке прати руками. Пральки-автомати тут має кожна господиня. У хатах гаряча вода, ванна-душ-туалет, сучасне кухонне обладнання. Гарним посудом користуються не лише на свята, а й на кожен день. "Скільки того життя", — кажуть селяни.

Попри побутову європеїзацію, трав'яних газонів біля обійсть нема. Навпаки: задіяний кожен клаптик землі. На них рівними рядами росте полуниця й таким ж рівенькими — малина. Такі ж полуничні ряди і в полях. Родить полуниця в Лосятині гектарами.

Найбільша гордість Лосятини — "царські вулиці" на околиці села. Новобудови належать не чиновникам-злodingам, а селянам. Ще в селі є комп'ютеризована школа, сучасний дитячий садочок, добротно залатані дороги та відремонтовані бібліотека й клуб. Останній пустує рідко: тут італійці, поляки та французи навчають українських селян азів прибуткового господарювання. Опісля місцевий хор тішить гостей народною піснею.

Та європейський триб життя в Лосятині панував не завжди.

— Коли прийшла на цю посаду, ночами спати не могла: все думала, як же нашим людям допомогти? У бюджеті сільради ні копійки, клуб валиться, дитячий садок також, з доріг — яма велика, — згадує Надія Залевська, голова Лосятинської сільської ради. Разом зі селом Борщівка сільрада нараховує 460 дворів й 1575 душ. Є шість багатодітних родин і три релігійні громади. На цій посаді пані Залевська вже десятий рік. — Село ледве животіло. Хто не поїхав на заробітки, вирощував полуницю, яку вже років з 50 тут носили відрами на базар. Як не спродалися до обіду, пообіді перетворювалася ягода на вино. Працювали тяжко — віддачі мізер.

Найважчим іспитом для совісті голови села став похорон батька сільського депутата — один із чоловіків, що

несли труну, оступився в яму на дорозі, і отак усі, разом із тілом покійного, в ту яму й падали...

— Я зрозуміла: так далі жити не можна. Нам треба тільки зачепитися, а далі виготовляти, вирощувати й заробляти зможемо самі, — і головиха стала їздити на семінари, тренінги. Було, що насміхалися люди — "як студентка". Було, що й пальцями показували. Жінка ночами плакала, а вдень — знову шукала.

Не поодинці, а гуртом

Перша інвестиція прийшла до Лосятини у вигляді холодильних установок для збору молока. Їх село випросило в області. Завдяки цьому в селі створилося п'ять робочих місць, і люди стали хоч щось заробляти.

— Я розуміла, що цього мало, — усміхається синьоока головиха. Згадує, як створювали в селі перший кооператив. То нині їх уже три, а тоді село лютувало й мало всі не перебилися. — Зібрала людей і кажу: поодинці ми не виживемо, нам треба об'єднатися, створити кооператив. Питають: що то дасть? Пояснюю: у нас худоба вже вироджується, молоко корови дають мало, жирність низька, на свинях не заробиш. Кажу, що знайшла проект, через який привезу до села елітні корови, елітні породи свиней, нові сорти картоплі, пшениці, жита, вівса, — пані Надія знову сміється.

А сім років тому було не до сміху. Як селяни чули, що для того, аби отримати міжнародний грант, потрібно не просто створити кооператив, а ще й мати на рахунок певну суму, а отже, треба скидатися, витягувати свої кровні та до однієї купи — крику було багато. Кооператив "Лосятинське молочне джерело" народжувався у муках. Врешті, повага до головихи й здоровий глузд перемогли: 42-є селян вступили в новоутворений "колгосп", як самі кричали.

У рамках міжнародного проекту "Хейфер Проджект Інтернешнл" до українського села приїхав рефрижератор із породистими свиньми, новими сортами картоплі та елітними сортами зернових. До автівки збіглося все село:

одні, як члени кооперативу, інші з цікавості — не звикли, що хтось отак роздає свиней та ще й задарма. І тут почалося найцікавіше.

— Потрібно вивантажувати худобу, а люди відмовляються: брати не будемо. Ні -- і хоч трісни. Боялися, що їх змусять віддавати грошима або заженуть у кредити й хату зі землею заберуть. Я пояснюю: це — подарунок, а вони — в крик: "Безплатний сир тільки в мишоловці", — усміхається Микола Нижник, голова одного з кооперативів. — І тоді головиха вирішила... випустити свиней та й по всьому.

— Думаю, хай ходять свині селом, може, так людей присоромлю, — сміється. Як відчинила тоді двері рефрижератора й селяни побачили елітних добре доглянутих свиноматок породи "біла" і "ландрос", то в одну мить членів кооперативу було вже не 42, а — 56! Аби чесно поділити худобину й знову не пересваритися, пустили шапку: тягли жеребки. Картоплю, пшеницю брали всі охочі.

За елітними коровами, яких завезли до села у рамках цього ж проекту, вже була черга. Знову прийшлося зі шапкою по колу. Нині в кожній господарці села від двох до десяти корів: згідно з проектом, першу теличку господар дарує сусідові. Через три роки одну худобину -- у кооператив. У рамках цього проекту до Лосятини зайшло породистих свиней, корів та елітних сортів картоплі й пшениці на один мільйон двісті гривень.

Нині інших порід свиней село не визнає. Тримають їх по десять -- п'ятнадцять. Перший рік картопля не вродила. Але ті, хто не впав у паніку й посадив нові сорти знову, наступного року отримали небачені досі врожаї. Телички, як і поросята, селяни передають одне одному в дар.

Без нових технологій — ніяк

— За кооперативами — майбутнє, — переконані лосятинці. Про те, як голова сільради притягнула до села наступний проект, намагаються не згадувати. Соромно.

— Думаю, худоба це добре, але потрібно щось ро-

бити з тією полуницею, яка за кілька годин у відрі стає кашею...

Другий проект, який неспокійна голова сільради запропонувала громаді, був на суму... 19 мільйонів гривень. Це означало, що члени кооперативу знову мають витягувати з панчів свої кровні. Адже залучення будь-якого проекту вимагає наявності на особовому рахунку від 10 до 30 відсотків майбутніх можливих інвестицій.

У рамках проекту "Розвиток полуничних кооперативів" міжнародного благодійного фонду "Добробут громади" до Лосятини привезли разом із тракторами та іншою спецтехнікою саджанці елітних сортів полуниці. Її висадили на пробних десяти гектарах кооперативу та роздали саджанці всім селянам. Умова була одна: замінити свої старі сорти новими, тоді французька компанія "Данон", яка була співфінансистом цього проекту, обіцяла купувати не лише в кооперативі, а й продукцію, вирощену в особистих господарствах.

Навчати українських селян вирощувати екологічно чисту полуницю приїхали спеціалісти з Франції та Італії.

— Виявилось, що раніше ми вирощували полуницю неправильно. Й все те, що ми знали ще від дідів про вирощування цієї ягоди — нічого не варте, — усміхається Світлана Ковалюк, голова підрозділу кооперативу товариства "Екофрутс". — На початках нам довелося навіть розрівнювати землю. Люди були дуже незадоволені. Згідно з новими технологіями, перший цвіт новопосаджених саджанців потрібно було обірвати повністю. До останньої квіточки. А через три роки замінити саджанці новими.

— Люди приходили до мене додому й кидали саджанці мені під ноги мішками. Були дуже розлючені, що врожаю першого не буде. Й питали, куди вони тепер мають подіти свої саджанці? — згадує Надія Залевська. — Рік був важким. Селяни обривали перший цвіт, не даючи зав'язатися

стр. 10»

« стр. 9

ягідкам, своєму прибутку, як власну долю.

Сьогодні лосятинський кооператив, який уже налічує приблизно дві сотні людей, засадив полуницею 42 гектари. Поле розділене на сектори, приблизно по півтора гектари кожен. В одному секторі, при однорядній посадці, висаджено 31 тисячу саджанців на гектар. При дворядовій — 60 тисяч. Міжряддя встеляють соломкою. З одного гектара селяни збирають 15–20 тонн солодкої, як мед, полуниці. 12 тонн з гектара — це планка, нижче якої опускатися не можна.

Уся полуниця на лосятинських полях висаджена під спеціальною плівкою й має крапельну систе-

му зрошення. Те ж саме люди роблять й на своїх приватних садибах. У кооперативі вже є й лабораторія, де селяни заповзятю вивчають свої рослини так, як навчали їх італійці. У кожній оселі тут нині посібники по вирощуванню цієї продукції і ніхто вже не соромиться вчитися.

На заробітки в Лосятин

Зі саджанцями працюють, як із малими дітьми: з ранньої весни й до пізньої осені.

— На збір урожаю нині до Лосятина сходяться люди з усіх навколишніх сіл, а також приїжджають на заробітки з Дніпра, Львова та Харкова. За один день збору ягід — оплата від 200 до 500 гривень, — розповідає Іван

Хомлюк, член кооперативу. Нині він разом із родиною створив фермерське господарство й вирощує полуницю на півторагектарах поля. Приїжджих заробітчан кооперативники селять у Почасіві в гуртожитку, а приватники забирають до себе додому. Усе тут, як у Польщі: спати покладуть, нагодують та ще й зарплату видадуть.

За контрактом французи викуповують 80 відсотків вирощеної продукції. Ціну встановлюють і фіксують заздалегідь. Ягоду зберігають у спеціальних холодильних установках.

Окрім полуниці, лосятинці вирощують ще й малину. Кажуть, це вигідніше фінансово. Минулого року за цією ягодою до Лосятина приїздили поляки. Закупили 16

рефрижераторів. За кілограм — 50 гривень.

— Слухаються вас селяни тепер? — питаю.

— А куди дінуться? — піджартує Надія. Каже, раз утретє вибирають, то хай терплять. На останніх виборах вона була єдиним претендентом. Секретаря сільради зазедве знайшли. Ніхто не хоче йти працювати на оклад у три тисячі гривень. Голова та секретар — то найбільшні в селі люди.

А поки в селі запрацював ще один, уже ПРООНівський проект: лосятинці вкотре освоїли нові технології й відтепер виготовляють ще й паливні брикети. Встановлена лінія може виготовити в

день до 150 кг палива. Одна тонна паливних брикетів, вартістю 1000 гривень, зможе замінити приблизно 500 м3 газу.

— Щоосені люди зрізають малину, а тоді — село в диму, палять. Тепер ми робимо малинові брикети й обігриваємо ними дитячий садочок та школу. Газ дорогий — то будемо рятувати людей, — Микола Новосад впевнений, що зі злиднів можна витягнути будь-яке село. Було б бажання.

Віднедавна село, що впевнено крокує до Європи, чиновники заважали приєднати до міста Почасва. Громада Лосятина пообіцяла боронитися. Люди сказали: вони — самодостатні. Й вміють господарювати без пана зверху.

Світлана Мартинець

Чи було полякам легко робити децентралізацію?

Цього разу — про польську реформу.

Нещодавно я брала участь у громадських слуханнях стосовно об'єднання і як експерт, і як жителька одного з населених пунктів, які обговорюють об'єднання. Аргументуючи необхідність реформи, я навила приклад Польщі — країни, в якій децентралізація завершилась успіхом і стала запорукою економічного розвитку країни.

Мої опоненти відповідали мені на це, що там зовсім інша ситуація, люди інші, Європа грошей дала багато, були якісь з самого початку законодавчі передумови прекрасні, людям все аргументовано пояснювали, а у нас менталітет інший, люди не готові, «бандити при владі», нема того, нема сього і т.д., і т.п.

Коли я слухала, то одразу згадалися знайомі всім ситуації, коли деякі люди пояснюють іншим: «вона худа від природи, дарма, що ходить до спортзалу, а у мене он який метаболізм — з'їси сала на ніч і он уже все на боках», або «сусід он побудувався, бо хитрий та пронирилий, просунувся за рахунок друзів та кумів, бо зараз без зв'язків ніяк, а я гордий, не люблю прислужуватись, тому сиджу без роботи» і ще багато такого різного.

Так, Польща зараз — одна з найдинамічніших та найбільш сталих економік Європи, бо

Олена Сас, експерт зі зв'язків з громадськістю Швейцарсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO простою мовою розповідає про те, що таке децентралізація і навіщо вона всім нам.

навіть криза 2008 року не зупинила економічного зростання в цій державі. З 2008 по 2013 рік ВВП Польщі зріс на 20%. Національний дохід на душу населення зріс на \$5,4 тис. (до \$12,5 тис. у 2013). Середня зарплата за цей період зросла з \$840 до \$1,1 тис. Можна було би навести ще купу переконливих цифр, але щоб не обтяжувати читача, можна ще просто і ясно сказати — сучасна Польща нічим не нагадує постсоціалістичну країну, це європейська держава з охайними містечками і селами, в яких діти ходять чи їздять до чудово обладнаних шкіл по рівних дорогах і, якби не вивіски польською мовою, важко було би зрозуміти де саме опинився. А раптом це Німеччина?

В чому секрет успіху?

Скептики впевнені, що Європа ні з того ні з сього дала бідній Польщі багато грошей, створила, так би мовити матеріальну базу, а вже тоді почалися якісь реформи. Насправді, всі відбувалося з точністю до навпаки.

Трохи історії

В 1990 році польський уряд запровадив шокову лібералізацію цін, а в 1991 році позакрилися польські підприємства, які випускали продукцію, орієнтовану на Радянський Союз. Наслідком цього були безробіття та зuboжіння переважної кількості населення.

А перші кроки реформування місцевого самоврядування в Польщі відбувалися не після кризи, а якраз в ті ж ліхи для пересічних громадян роки. Так, в березні 1990 року було ухвалено нове законодавство щодо функціонування базового рівня місцевого самоврядування — гро-

мад, а вже 27 травня того ж року відбулися місцеві вибори вже на цій законодавчій базі. Тобто, перший етап реформи відбувся — почали працювати громади (в Польщі їх називають гміни). І цей найперший, дуже важкий крок створив підвалини для всієї подальшої реформи. Гмінам пощастило, бо вони отримали у спадок багато об'єктів колишньої державної інфраструктури. Інша річ в якому стані, але факт залишається фактом — 50 тисяч об'єктів перейшли до власності гмін, питання було в здатності та доцільності їх утримання, забезпечення роботою відповідного персоналу цих об'єктів.

А далі були перешкоди. В 1993 році після політичних перипетій, таких, як недовіра уряду з боку Сейму і розпуску обох палат парламенту та уряду президентом відбулися дострокові вибори парламенту. На тлі кризи, як і очікувалося, перемогли ліві партії, вони ж сформували уряд, і цей уряд затримав реформу самоврядування, що вже була розпочалася.

Через чотири роки, восени 1997 року, на наступних парламентських виборах ліві партії програли, на зміну їм прийшли праві політсили, які відновили процес децентралізації, реформування місцевого самоврядування. Навесні 1998 року реформа самоврядування в Польщі продовжилася — було прийняте відповідне законодавство, у вересні 1998 року відбулися вибори до трьох рівнів самоврядування — гмін, повітів та воєводств. Воєводства були укрупнені з 49 до 16.

З початком 1999 року почався новий етап історії країни — запрацювала нова система влади, децентралізована.

Чи був спротив цій реформі?

Так. Ще на першому етапі реформи в гмінах старі кадри колишніх адміністрацій були проти будь-яких змін і існувала небезпека саботажу, тому довелося контролювати процеси на місцях через інститут уповноважених по реформі в воєводствах (їх до реформи було 49 і в кожному воєводстві були такі уповноважені).

Чи були відомчі протиріччя?

Були. Незважаючи на те, що інститут Уповноваженого з реформ здійснював міжвідомчу координацію, Міністерство фінансів діяло автономно і через це фіскальна децентралізація була недостатньою, діяльність місцевої і регіональної влади дуже ускладнювалася.

Чи були соціальні протиріччя?

Звичайно. До 1990 року в Польській Народній Республіці було 110 депутатів місцевих рад. Реформа передбачала скорочення цієї кількості наполовину. Решті необхідне було серйозне навчання і перепідготовка. 100 000 державних службовців треба було перевчити працювати у виконавчих органах самоврядування.

Чи була успішною інформаційна кампанія?

Треба було проводити інформаційну роботу серед населення, яке було зайняте здебільшого виживанням. Але уряд не зміг в повній мірі забезпечити інформаційно-роз'яснювальну роботу з суспільством, бо політичне керівництво Держтелерадіо чинило супротив, деякі нові політичні лідери не розуміли сутність і необхідність реформ. В результаті, в деяких воєводствах відбулися протести проти територіальної реформи.

Чи можна заздалегідь створити ідеальне законодавче поле для реформ?

На думку керівника київського офісу Фонду міжнародної солідарності «SolidarityFund PL» (Польща) Маркіяна Желяка, важливим чинником успіху і просування реформ було те, що польські реформатори розуміли, що ідеальної системи, до якої би не треба буде вносити коректив, не існує.

Автори реформ розуміли, що вже в ході перетворень доведеться запроваджувати зміни та доповнення до законодавства у зв'язку з ситуаціями та вимогами, що виникають.

Головне, що дала реформа

Щоб там не було, крізь терни до зірок, реформа територіально-адміністративного устрою та місцевого самоврядування відбулася. Польща здійснила децентралізацію влади. І за словами Єжи Стемпена, колишнього голови Конституційного суду Польщі, один з «батьків» польської реформи самоврядування, серед всіх реформ, що проводилися в країні в 90-і роки, саме реформа децентралізації влади вдалася найкраще і дала у підсумку найкращий результат, хоча і мала низку недоліків. Головне, що місцеві громади стали справжніми господарями територій, на яких вони проживають. Вони отримали належний правовий статус, велику частину місцевих податків, майно, яким можуть самостійно розпоряджатися.

На думку Єжи Стемпена, саме це дозволило Польщі зробити цивілізаційний стрибок у напрямку західних демократій і протягом двох десятиріч збудувати одну з найдинамічніших економік Європи.

Джерело: decentralization.gov.ua

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА ТА ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ

Відбувся Перший земельний форум північного регіону Одеської області

ПРЕС-СЛУЖБА Одеської обласної організації
ВГО «Комітет виборців України»

09 червня 2016 року в місті Подольську пройшов Перший земельний цивільно-правовий форум північного регіону Одеської області, який зібрав понад 30 учасників – представників органів державної влади, місцевого самоврядування, правників, громадських активістів та журналістів. На заході було презентовано попередні результати локального аналізу земельних проблем регіону в контексті надання безоплатної правової допомоги та обговорено можливі шляхи їх подолання. Також було узгоджено формат подальшої співпраці державних та недержавних організацій в сфері захисту земельних прав громадян та розвитку місцевих громад.

Захід відкрив заступник голови Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» Ігор Бринош, який представив ініціативу «Подолання селянської земельної цивільно-правової прірви». Ініціатива, яка впроваджується спільно Одеською обласною організацією Комітету виборців України та Котовським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги, має на меті підвищити добробут та спроможності як окремих людей, так і місцевих громад. «Це допоможе «депресивним» районам вибратися з тієї прірви, коли маючи таке багатство як землю, люди та громади не можуть нею ефективно скористатись». Підхід ініціативи передбачає тісну співпрацю та інтеграцію всіх зацікавлених сторін – представників органів державної

влади, місцевого самоврядування, адвокатів, громадських активістів, представників ЗМІ та громадських організацій. Діяльність розпочалася з лютого 2016 року та містить три рівні активності. По-перше, це надання правової допомоги сервісного характеру для громадян з усіх земельних питань (стаціонарно та на виїздах). По-друге, це ідентифікація та сприяння у вирішенні місцевих локальних проблем в земельній сфері (мова йде, в першу чергу, про ті спірні чи конфліктні ситуації, які можна вирішити шляхом медіації та переговорів). Третій, найбільш складний рівень, це виявлення законодавчих прогалин в земельній сфері та направлення відповідних пропозицій до суб'єктів законодавчої ініціативи для вдосконалення правової бази.

З презентацією попередніх підсумків проведення локального аналізу щодо земельних питань на місцевому рівні та участі органів влади у їх вирішенні виступив директор Котовського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Сергій Мерзляков. Отримання інформації від 27 суб'єктів північних районів Одещини (органів державної влади та місцевого самоврядування) виявило основні проблеми щодо участі органів влади у вирішенні земельних питань – зокрема, недостатній рівень аналізу звернень громадян, проведення роз'яснювальної роботи, залучення громадян до вирішення питань. Виявлення основних проблем в сфері земельних правовідносин проводилося

стр. 12»

Ефективна реалізація земельних прав —
добробут людей та громади!

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА ЩОДО ЗЕМЕЛЬНИХ ПИТАНЬ

Котовський район,
Балтський район,
Ширяївський район
Ананьївський район,
Кодимський район,

Любашівський район,
Савранський район,
Красноокнянський район,
Миколаївський район

(04862) 3-07-34, (04862) 3-06-56

ВЕСЬ СПЕКТР ЗЕМЕЛЬНИХ ПИТАНЬ

- ✓ Надання усних та письмових правових консультацій та роз'яснень;
- ✓ Підготовка звернень до органів державної влади, підприємств та установ;
- ✓ Допомога в складанні договорів;
- ✓ Підготовка судових процесуальних документів;
- ✓ Адвокатський захист та представництво;
- ✓ Допомога в здійсненні досудового врегулювання спорів та медіації.

Де отримати допомогу?

В Котовському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги:
вул. 50 років Жовтня, 194-а, м. Котовськ,
Одеська область, Україна, 66300
(04862) 3-07-34, (04862) 3-06-56
kotovsk.odesa@legalaid.gov.ua

На виїзних прийомах в приміщеннях органів місцевого самоврядування (графік уточнюйте по телефону).

Правова допомога надається фахівцями Котовського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» та залученими адвокатами на **БЕЗОПЛАТНІЙ ОСНОВІ.**

Проект «Подолання селянської земельної цивільно-правової прірви» виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» спільно з Котовським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги в рамках Проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», який впроваджується Канадським бюро міжнародної освіти за підтримки Уряду Канади та Програмної ініціативи «Права людини та правосуддя» Міжнародного фонду «Відродження».

Проект «Доступна та якісна правова допомога в Україні» – проект міжнародної технічної допомоги, що впроваджується протягом 2014 – 2018 рр. Проект фінансується Міністерством закордонних справ Канади, впроваджується Канадським бюро міжнародної освіти у партнерстві з Координаційним центром з надання правової допомоги. Проект має на меті покращення рівного доступу до правосуддя для населення України (особливо представників вразливих верств) шляхом підтримки впровадження системи безоплатної правової допомоги та підвищення рівня обізнаності населення щодо прав на отримання безоплатної правової допомоги.

Міжнародний фонд «Відродження» – одна з найбільших благодійних фондів в Україні. Фонд засновано фінансистом і філантропом Джорджем Соросом. Програмна ініціатива фонду «Права людини та правосуддя» – має на меті запобігти порушенням прав людини, сприяти впровадженню в Україні ефективного антидискримінаційного законодавства та практики, сприяти доступу незабезпечених і вразливих груп до правосуддя та правової допомоги.

ПРОЕКТ «ДОСТУПНА ТА ЯКІСНА
ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ»

Canada

ФОТО: пресс-служба КИУ

« стр. 11

шляхом анонімного анкетування 165 сільських жителів, більшість яких вказали на бюрократію та недосконалість законодавства. Усунення вищезазначеної проблеми респонденти вбачають в спрощенні процедури оформлення права власності на землю, оформлення документів через єдине вікно та зменшення вартості оформлення документів на право власності на землю.

За час діяльності ініціативи правова допомога з усього спектру земельних питань надана близько 165 громадянам, з яких 20 - отримали безкоштовні послуги адвоката. Найбільш поширені питання - розірвання договорів оренди. Юридична допомога надається на базі Котовського Центру, як в стаціонарному режимі, так і дистанційно під час виїзних прийомів громадян, за допомогою скайп-

зв'язку та роботи телефонної гарячої лінії. Більшість людей потребує в земельній сфері надання правової інформації та консультацій, оскільки через незнання законодавства не користуються багатьма своїми правами як землевласника чи не можуть їх ефективно захистити. Також актуальної інформації щодо земельних питань дуже гостро потребують і представники сільських та селищних рад. В рамках ініціативи

вже підготовлено та поширено методичні рекомендації для органів місцевого самоврядування щодо спадкування землі, готуються аналогічні матеріали з інших земельних питань.

Про успішну практику в сфері земельних спорів розповів адвокат системи БПД Віталій Колосович. Він зазначив, що більшість громадян звертаються за правовою допомогою адвоката саме з питань розірвання договору оренди земельної ділянки, визнання його недійсним чи неукладеним, визначення/продовження строку оренди землі.

Для використання та застосування в роботі адвокат надав учасникам форуму ґрунтовні роз'яснення з зазначених проблем, які висловлені правовою позицією Верховного суду України. Про вплив громадськості та ЗМІ на вирішення земельних проблем доповів представник Одеської обласної організації ВГО "КВУ" Віктор Зуєв. Було

зроблено акцент на важливості інформування громадян та висвітлення земельної проблематики в місцевих друкованих ЗМІ та на офіційних веб-ресурсах органів влади.

Учасники заходу активно обговорювали виявлені проблеми в сфері земельних відносин в сільській місцевості. Олександр Карауш, заступник голови Котовської районної ради, висловив побажання більшості присутніх учасників заходу - законодавчо врегулювати питання оформлення документів на особисте селянське господарство через місцеві органи виконавчої влади. Також було запропоновано запровадити практику вирішення конфліктів між орендодавцями та орендарями шляхом медіації. Органи державної влади чи місцевого самоврядування в цій ситуації можуть виступати посередниками, допомогти організувати зустрічі та забезпечити умови, щоб сторони дослухались до взаємних аргументів.

Проект "Подолання селянської земельної цивільно-правової прірви" виконується Одеською обласною організацією ВГО "Комітет виборців України" спільно з Котовським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги в рамках Проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», який впроваджується Канадським бюро міжнародної освіти за підтримки Уряду Канади та Програмної ініціативи «Права людини та правосуддя» Міжнародного фонду «Відродження».

ПРОЕКТ «ДОСТУПНА ТА ЯКІСНА ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ»

Відродження Canada

Очередные занятия в «Школе секретарей сельских советов» состоялись в Татарбунарском районе

Очередные занятия в «Школе секретарей сельских советов» состоялись 19 мая в читальном зале Татарбунарской районной библиотеки.

Представитель ООО ВОО «Комитет избирателей Украины» **Леонид Семененко** ознакомил присутствующих с планом занятий и сообщил присутствующим об основных темах, которые будут рассматриваться в процессе занятий.

Практикующий юрист **Павел Головатый** в своем выступлении остановился на деятельно-

сти исполнительных комитетов местных советов и тех недостатках, которые имеются в их деятельности, например, обратил внимание присутствующих на недопущение включения в состав исполкома действующих депутатов местного совета.

Юрисконсульт управления Пенсионного фонда Украины в Татарбунарском районе **Кристи-**

на Дударь ознакомила секретарей с действующим пенсионным законодательством и теми нововведениями, которые были за истекший период 2016 года. Заместитель начальника управления Пенсионного фонда Татьяна Ботезат в своем выступлении остановилась на изменениях в пенсионном законодательстве и повышениях минимальных пенсий с 1 мая.

С группой специалистов регистрации места проживания занятия проводили сотрудники Татарбунарского районного сектора ГУ ГМС Украины в Одесской области.

Занятие на тему: «Протокол и постановление в административном законодательстве Украины» проводил начальник сектора Государственной миграционной службы **Михаил Ветрогон**, который объяснил присутствующим, на что необходимо обращать внимание при составлении административного протокола за нарушение требований статей 197,198 КУоАП, вынесения постановления без составления административного протокола.

ФОТО: Леонид Семененко

Мероприятия проведены по инициативе Одесской областной организации ВОО «Комитет избирателей Украины» во взаимодействии с Татарбунарским городским советом при содействии Татарбунарской централизованной библиотечной системы, Татарбунарской районной администрации и Татарбунарского районного совета Одесской области.

Учебным планом занятий предусматривалось рассмотрение следующих тем:

- исполнительные комитеты органов местного самоуправления их права;
- пенсионное законодательство, изменения;
- административная практика по правонарушениям в сфере регистрации места проживания;
- вопросы деловодства в органах местного самоуправления.

Суд обязал виновника возместить нанесенный ущерб

ЮРИЙ РЕМИЗЕНКО
юрист приемной ООО ВОО Комитета избирателей Украины

В юридическую приемную Одесской областной организации Комитета избирателей Украины обратилась жительница г. Одессы Татьяна Гончарова. На протяжении нескольких лет Татьяна Владимировна пыталась добиться возмещения ущерба в связи с затоплением соседом ее квартиры. Достичь первого успеха помогли юристы организации – в судебном порядке виновника обязали оплатить нанесенный ущерб, а также судебные издержки и экспертизу.

виновника для того, чтобы он возместил нанесенный им материальный и моральный ущерб. На что сосед ответил категорическим отказом, сказав, что это «не его проблемы».

Одесситка обратилась в юридическую приемную Одесской областной организации «Комитета избирателей Украины», где ей была предоставлена бесплатная правовая консультация по поводу гражданского процесса и разъяснена судебная система Украины. Кроме этого, юристами было составлено исковое заявление в суд. Татьяне во время судебного процесса пришлось за свои деньги

вызвать судебную строительно-техническую экспертизу, которая подтвердила не только сам факт заливания квартиры, но то, что именно халатное отношение к сантехническим нормам соседа с верхнего этажа, стало причиной сложившейся ситуации.

В связи с новыми обстоятельствами, юристы приемной составили дополнение к иску, в котором было указано не только

взыскание затрат на проведение судебной строительно-технической экспертизы, но также и моральный ущерб.

4 апреля 2016 года Приморский районный суд города Одессы, приняв во внимание аргументы Гончаровой Татьяны Владимировны, а также выводы судебной строительно-технической экспертизы, обязал ответчика возместить Гончаровой 16261,62 гривен. В том числе, материальный ущерб в размере 11294,76 грн, моральный ущерб в размере 1000 грн, затраты на проведение судебной экспертизы в размере 3686,40 грн, а также затраты на судебный сбор и банковские услуги.

Решение суда, безусловно, важный, но не последний в этом деле шаг. Следующим этапом будет взыскание с должника задолженности через исполнительную службу, в принудительном порядке. Юристы Одесской областной организации «Комитет избирателей Украины» будут и в дальнейшем предоставлять Татьяне Владимировне бесплатную правовую помощь в этом вопросе.

Деятельность приемной осуществляется в рамках инициативы Украинского Хельсинского союза по правам человека при финансовой поддержке Правительства Швеции через Шведское агентство международного развития (SIDA).

Тайные места несвободы: что СБУ скрывает от делегации ООН против пыток

Украина вновь оказалась в центре международного скандала. Делегация Подкомитета ООН по предупреждению пыток (ППК) приостановила свой визит в Украину после того, как ей отказали в доступе к местам, где, по их подозрению, сотрудники Службы безопасности Украины лишают свободы и пытают задержанных.

Делегация начала работать в Украине 19 мая. Визит должен был закончиться 26 мая, однако прекратился досрочно: подкомитет ООН заявил о невозможности выполнить программу в полной мере. Делегация ООН провела мониторинг всех пенитенциарных заведений, которые планировала посетить в Украине. Но провести внеплановую проверку управлений СБУ в Мариуполе и Краматорске представители спецслужбы им не дали.

"Этот отказ в доступе является нарушением обязательств Украины... Он означает, что мы не смогли посетить некоторые места, о которых мы слышали многочисленные серьезные свидетельства о содержании лиц под стражей, где могли иметь место пытки или жестокое обращение", – заявил руководитель делегации Малкольм Эванс. Подкомитет ООН по предупреждению пыток обычно представляет собой неопубликованный орган, поэтому его пресс-релиз был как гром среди ясного неба. Еще бы, ведь в истории подобное случалось лишь раз – в 2015 году в Азербайджане.

На следующее же утро действия СБУ осудили председатель комитета ВР по вопросам прав че-

ловека Григорий Немыря и омбудсмен Валерия Лутковская.

Почему не пустили: нелепые оправдания

В ответ председатель Службы безопасности Украины Василий Грицак заявил, что СБУ обоснованно отказала делегации ООН в доступе в помещения районных подразделений спецслужбы в Мариуполе и Краматорске, так там не удерживают задержанных или заключенных.

"Я лично подписывал документы, разрешающие посещения учреждений содержания лиц, находящихся под стражей – СИЗО. Но это не означает, что иностранные наблюдатели должны заходить в районные подразделения СБУ в зоне АТО. Если вы приедете, например, в США и захотите зайти в ЦРУ или ФБР – в подвал, в кабинет – вас туда пустят?!" – спрашивает глава СБУ.

В подвалы ЦРУ и ФБР делегацию ООН против пыток и действительно не пустили бы, потому что США, в отличие от Украины, не является участником Конвенции против пыток, а также Конвенции о защите прав человека и основных свобод (в связи с чем, кстати,

в Штатах до сих пор применяется смертная казнь).

Своим заявлением Василий Грицак лишь продемонстрировал свою неосведомленность в вопросах международного права, а именно с Факультативным протоколом к Конвенции против пыток, который Украина ратифицировала в 2006 году.

Согласно статье 12 протокола, наша страна обязуется давать подкомитету беспрепятственный доступ к местам содержания под стражей. И не только СИЗО – речь идет о "любой форме содержания под стражей или тюремного заключения или помещения лица в государственное или частное место содержания под стражей, которое это лицо не имеет права покинуть по собственному желанию..."

Кстати, визиты подкомитета ООН конфиденциальны, инфор-

мация об их результатах не распространяется без согласия правительства. Однако действия СБУ посеяли во всем мире подозрения о пытках, которые в Украине применяются к задержанным.

"Обязательство государств перед подкомитетом по предупреждению пыток является абсолютным. Во-первых, потому что запрет пыток абсолютен, а во-вторых, потому что ППК имеет абсолютное право в любое время посещать любые места несвободы, какие захочет", – комментирует руководитель по адвокации Международной сети Дома прав человека Флориан Ирмингер. Заместитель министра юстиции Украины Наталья Севостьянова попыталась найти другое оправдание: мол, СБУ не допустила миссию подкомитета ООН в свои управления в Мариуполе и Краматорске из-за присутствия в ее составе россиянина.

Тут уже не выдержала председатель фракции зеленых в Европейском парламенте Ребекка Хармс, которая на следующий день направила письмо украинскому правительству.

"Такое оправдание СБУ своих действий непонятно мне и дискредитирует подкомитет, поскольку, согласно официальным документам, ни один из членов делегации не имел российского гражданства", – написала она.

В этом несложно убедиться, посетив сайт Верховного комиссара ООН по правам человека, где указан состав делегации: Малкольм Эванс (Соединенное Королевство), Мари Амос (Эстония), Джун Каридад Пагадуан Лопез (Филиппины) и Виктор Захария (Молдова).

стр. 14»

« стр. 13

"Прерывание визита делегации ООН свидетельствует, что Украина не хочет сотрудничать с международным сообществом в вопросах прав человека", – говорит Флориан Ирмингер. "Со времен Евромайдана, аннексии Крыма и конфликта на Востоке хотелось бы ожидать полного сотрудничества правительства с международными правозащитными механизмами, чтобы построить страну, уважающую универсальные ценности прав человека", – отмечает правозащитник.

Проблема, на которую закрывают глаза

Кроме репутационных потерь на международной арене, этот скандал поставил ребром проблему, на которую в Украине уже два года закрывают глаза: существование незаконных мест лишения свободы, контролируемых СБУ.

"Мы показали около 600 человек, задержанных СБУ, дела в отношении которых находятся на стадии досудебного расследования или ожидают суда. В свою очередь со стороны "Д/ЛНР" был дан допуск только к четырем людям. Вот вам статистика. Мы ничего не нарушали в этом плане", – заявил Василий Грицак, добавив: "У нас не удерживаются люди в районных подразделениях СБУ. Зато там работают оперативные сотрудники. Там стоит аппаратура засекречивания, находится оружие, документы".

В то же время есть основания сомневаться в правдивости заявления Грицака. О существовании таких мест неоднократно сообщала Мониторинговая миссия ООН по правам человека, которая работает в Украине с марта 2014

года. Эти места остаются недоступными для Национального превентивного механизма и международных организаций.

Председатель Мониторинговой миссии ООН по правам человека в Украине Фиона Фрейзер заявляла, что неофициальные места лишения свободы есть в Харькове, Запорожье, Мариуполе и Краматорске.

В ООН называют достоверными сообщения, которые поступают от жертв пыток и их родственников.

Там убеждены: в Украине распространена практика, когда сотрудники СБУ лишают задержанных любых контактов с семьями и доступа к адвокату.

Так, информация Управления Верховного комиссара ООН по правам человека (УВКПЧ) свидетельствует, что по состоянию на февраль 2016 года в здании Харьковской областной администрации СБУ незаконно находились под стражей без связи с внешним миром от 20 до 30 человек.

Большинство из них не были обвинены и арестованы в законном порядке, несмотря на то, что их держали якобы за связи с вооруженными группами. "Эти задержанные находятся в таких условиях до тех пор, пока не будут выданы вооруженным группам в рамках одновременного освобождения (обмена) задержанных", – говорится в докладе УВКПЧ.

Харьковский адвокат Александр Шадрин рассказывает истории своих клиентов, которых он защищал в судах. Так, Игната Кромского в течение 95 суток, начиная с 12 сентября 2014 года, держали в изоляторе временного

содержания СБУ в Харьковской области, которого официально не существует. Другая его подзащитная – Юлия Колесникова – провела там 38 дней. "За это время она потеряла в весе 20 кг и постарела на 10 лет", – говорит адвокат.

В докладе ООН приводится пример 74-летней женщины, которую 8 декабря прошлого года задержали в поселке Щурово в Донецкой области, разыскивая ее сына. Женщину удерживали в здании СБУ в Мариуполе, обвинили в терроризме и били. Мониторинговая миссия ООН посетила ее в Мариупольском СИЗО 24-25 декабря прошлого года.

После того, как УВКПЧ сообщило об этом случае военной прокуратуре, было возбуждено уголовное производство по факту жестокого обращения. Кроме того, мониторинговая миссия ООН задокументировала случай с тремя женщинами, которых задержали в мае 2015 году в городе на Донбассе, подконтрольном Украине. Среди них были жена командира незаконного вооруженного формирования и его дочь. По сообщениям, дочь сильно пытали и обеим угрожали сексуальным насилием.

В еще одном случае, задокументированном миссией ООН, одессита, сторонника федерализации Украины, пытали в УСБУ в Одесской области, заставляя сознаться в этом – душили надетым на голову полиэтиленовым пакетом и били. После этого, как сообщает потерпевший, сотрудники СБУ вывели его в коридор и показали его сына. Сына отвели в отдельный кабинет, и отец "слышал его душераздирающие крики".

Бывший член незаконных вооруженных формирований в дека-

бре 2015 года сообщил о фактах жестокого обращения с ним (вероятно, со стороны СБУ) в сентябре 2014 года в Славянске. Его удерживали под стражей в подвале местного колледжа и регулярно избивали. Позже его перевели в Изюм, где держали в подвале вместе с 12 другими задержанными. Мужчина заявил, что, находясь там, стал свидетелем внесудебной казни.

26 января этого года троих мужчин осудили за терроризм на основании признаний, которые их заставили подписать после пыток в Запорожском УСБУ. В СБУ оставили без внимания сообщения о пытках, хотя показания, полученные в результате пыток, не могут использоваться как доказательство в судебном процессе.

Безнаказанность как правило

В ООН заявляют о нежелании властей расследовать заявления о применении пыток. Особенно в тех случаях, когда жертвами пыток становятся люди, задержанные на основаниях, связанных с национальной безопасностью, или считающиеся сепаратистами.

"Пытки можно предотвратить лишь при условии, если задержанные безотлагательно предстанут перед судьей", – говорится в докладе УВКПЧ. На практике же происходят задержки, что часто приводит к потере решающих доказательств того, что происходили пытки.

"К сожалению, для борьбы с пытками и незаконными задержаниями сегодня нет политической воли, – говорит Александр Шадрин. – И если в Европе даже несколько часов незаконного содержания считают серьезной угро-

зой правам человека, то в Украине сейчас такой срок по некоторым лицам составляет более полутора лет!"

Есть высокая вероятность, что нашему государству придется заплатить за эти нарушения уже в ближайшем будущем в Европейском суде по правам человека. В ЕСПЧ уже направлено одна из таких дел – "Марецкий и другие против Украины".

Как выйти из тупика?

Не допустив подкомитет ООН по предупреждению пыток, Украина на весь мир признала, что не выполняет свои международные обязательства и у нее есть, что скрывать. Сейчас единственный выход – пригласить делегацию ООН вернуться в Украину еще раз и показать им все, что они хотят увидеть. А также объяснить, что причина недопуска – в некомпетентности руководства СБУ, которое не знало о международных обязательствах Украины. Пока Василий Грицак свою ошибку не признает.

Хочется надеяться, что ситуация наконец изменится. Что пытки и содержание в незаконных местах лишения свободы в СБУ наконец прекратятся – ведь есть законные пути, есть механизм задержания и ареста.

Хочется верить, что будет проведено эффективное расследование случаев, имевших место. Что на уровне общества придет осознание, что пытать нельзя никого – даже "террористов" и "сепаратистов".

Иначе чем мы отличаемся от "ДНР"?

Татьяна Печончик, УП

ПРАВОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ ТА РОЗ'ЯСНЕННЯ

Хто не підлягає призову під час мобілізації?

Відповідно до статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», не підлягають призову на військову службу під час мобілізації наступні військовозобов'язані:

— Заброньовані на період мобілізації та на воєнний час за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, а також за підприємствами, установами і організаціями в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Слід зазначити, що порядок бронювання визначений у «Інструкції щодо бронювання військовозобов'язаних за підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та воєнного часу» у додатку до наказу Міністра оборони України від 15.10.96 р. № 290;

— Визнані відповідно до висновку військово-лікарської комісії тимчасово непридатними до військової служби за станом здоров'я на термін до шести місяців (з наступним проходженням військово-лікарської комісії);

— Чоловіки, на утриманні яких перебувають троє і більше дітей віком до 18 років (такі чоловіки можуть бути призвані на військову службу у разі їх згоди тільки за місцем проживання);

— Жінки та чоловіки, які самостійно виховують дитину (дітей) віком до 18 років (такі особи можуть бути призвані на військову службу у разі їх згоди і тільки за місцем проживання);

— Жінки та чоловіки, на утриманні яких перебуває дитина - інвалід підгрупи А віком до 18 років;

— Жінки та чоловіки, на утриманні яких перебуває повнолітня дитина, яка є інвалідом I чи II групи, до досягнення нею 23 років;

— Усиновители, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, на утриманні яких перебувають діти-сироти або діти, позбавлені батьківського піклування, віком до 18 років (такі особи можуть бути призвані на військову службу у разі їх згоди і тільки за місцем проживання);

— Зайняті постійним доглядом за особами, що його потребують, відповідно до законодавства України, в разі відсутності інших осіб, які можуть здійснювати такий догляд; (Наприклад догляд за громадянами похилого віку, інвалідами, дітьми-інвалідами, хворими, які не здатні до самообслугову-

вання і потребують постійної сторонньої допомоги)

— Студенти, аспіранти та докторанти, які навчаються на денній формі навчання; наукові і науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів, наукових установ та організацій, які мають вчене звання та/або науковий ступінь, і педагогічні працівники загальноосвітніх навчальних закладів, за умови, що вони працюють відповідно у вищих навчальних закладах, наукових установах та організаціях, загальноосвітніх навчальних закладах за основним місцем роботи не менш як на 0,75 ставки.

Також не підлягають призову на військову службу під час часткової мобілізації протягом шести місяців з дня звільнення з військової служби

військовозобов'язані з числа громадян, які проходили військову службу за призовом під час мобілізації та були звільнені зі служби у запас (крім військовослужбовців, зарахованих на службу у військовому оперативному резерві першої черги). Такі особи у зазначений період можуть бути призвані на військову службу за їх згодою.

На теперішній час до вищевказаного переліку можливо додати ще один пункт. 31.05.2016 був прийнятий Закон про внесення змін до статті 23 Закону України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" (щодо звільнення від призову на військову службу під час мобілізації близьких родичів осіб, які загинули під час безпосередньої участі в антитерористичній операції). За відповідний законопроект прого-

За розширеною правовою консультацією та безоплатною правовою допомогою звертайтеся до громадської приймальні Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» за адресою: м. Одеса, вул. Сади́ковська, буд. 25. Попередній запис за телефоном: (048) 716-46-83. Консультація підготовлена та розміщена в рамках ініціативи Української Гельсінської спілки з прав людини, за фінансової підтримки Шведського агентства міжнародного розвитку SIDA.

лосували 284 народних депутата. Згідно змінам у статті 23 ЗУ «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», близькі родичі людей, загиблих в зоні антитерористичної операції, звільнені від призову на військову службу з мобілізації.

Зміни за текстом: «жінки та чоловіки, чий близький родичі (чоловік, дружина, син, донька, батько, мати, дід, баба або рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра) загинули або пропали безвісти під час проведення антитерористичної операції з числа:

— військовослужбовців або працівників утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, що загинули або пропали безвісти під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення;

— працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції та загинули або пропали безвісти під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення;

— осіб, які загинули або пропали безвісти під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення у складі добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, за умови, що в подальшому такі добровольчі формування були включені до складу утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів;

— осіб, які загинули або пропали безвісти під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах її проведення у складі добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, але в подальшому такі добровольчі формування не були включені до складу утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів, і виконували завдання антитерористичної операції у взаємодії із утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями та правоохоронними органами."

Однак вищевказані особи можуть бути мобілізовані добровільно.

Як переселенцям оформити одноразову грошову допомогу?

Хто має право на отримання допомоги?

Як зазначено у постанові Кабінету міністрів України, допомогу можуть отримати постраждалі та внутрішньо переміщені особи, які перебувають у складних життєвих обставинах, що спричинені соціальним становищем, внаслідок яких особа частково або повністю не має здатності (не набула здатності або втратила її) чи можливості самостійно піклуватися про особисте (сімейне) життя і брати участь у суспільному житті.

З цього приводу особливу увагу треба звернути на мотивування заяви. Особливо уважно та докладно треба зазначити усі складні життєві обставини, підкреслити, що саме привело до часткової або повної втрати здатності самостійно піклуватися про своє життя та впливає на участь у суспільному житті. Всі аргументи можна викласти у заяві в довільній формі та підкріпити документами: медичними висновками медиків, направленнями на лікування, документами, що підтверджують статус пільгових категорій, розрахунками, рецептами та іншим.

Який розмір допомоги ?

Згідно з висновком міжвідомчої комісії з питань розподілу зазначених коштів Міністерства соціальної політики України, одноразова грошова допомога має надаватися насамперед сім'ям загиблих в АТО з числа військовослужбовців та інших осіб, сім'ям внутрішньо переміщених осіб, сім'ям учасників АТО, які отримали тяжкі поранення та потребують тривалого лікування, зокрема:

- дітям-сиротам, батьки яких загинули під час проведення АТО, та дітям, батьки яких є полоненими або зниклими безвісти, — на одну дитину 1176 гривень;
- сім'ям, у яких є діти-інваліди або інваліди з дитинства, — 1764 гривні;
- багатодітним сім'ям — 2352 гривні;
- сім'ям, члени яких потребують невідкладного вартісного лікування, — 1176 гривень;
- сім'ям, у яких є інваліди 1, 2 груп, — 1176 гривень;
- сім'ям, де є вагітні жінки, або один з батьків здійснює догляд за дитиною до досягнення нею трирічного віку (з числа сімей загиблих в АТО), — 1764 гривні.

Зазначимо, що рішення комісії стосовно категорій осіб, яким слід надати допомогу у першочерговому порядку, мають рекомендаційний характер, а остаточні списки формуються на місцях.

Скільки разів можна отримати допомогу?

Отримати грошову допомогу можна лише один раз на родину, навіть, якщо в сім'ї є декілька категорій отримувачів. За наявності декількох рекомендованих ознак, комісії на місцях мають самостійно приймати рішення щодо того, яку допомогу отримає сім'я.

Які документи необхідно подати?

Крім мотивувальної заяви, про яку вже згадували вище, потрібно подати:

- копії паспорта громадянина України та його ідентифікаційного номеру;
- копія довідки про взяття на облік ВПО;
- копії тих документів, що підтверджують стосунки в родині (свідоцтво про одруження, свідоцтва про народження дітей, оригінали медичних довідок про стан здоров'я, висновок медико-соціальної експертизи щодо встановлення інвалідності);
- реквізити рахунку, відкритого заздалегідь у банківській установі — на цей рахунок буде перераховано разову грошову допомогу.

Обов'язково треба складати заяву у двох примірниках. При наданні документів в структурний підрозділ Управління соціального захисту населення заява повинна бути офіційно зареєстрована — на другому примірнику, який залишається у особи, відповідальний працівник соцзахисту проставляє дату прийому та штамп. Це робиться для того, щоб у разі необхідності доказати, що ви дійсно подавали саме цю заяву на надання одноразової грошової допомоги. Другий екземпляр заяви з додатками, які підтверджують тяжкі умови проживання, залишається у соцпрацівників для подальшого розглядання комісією. Також можна відправити документи поштою — рекомендованим листом з описом вкладення усіх документів. Після розгляду місцевою комісією, у разі неотримання раніше грошової допомоги такого виду, приймається рішення про доцільність її надання особі, що звернулася.

Як довго розглядається заява на отримання допомоги?

Що стосується розглядання та нарахування допомоги, все це не дуже швидкий процес. Згідно з досвідом приймальні УГСПЛ в м. Суми, скоріше розглядаються ті заяви, в яких було зазначено необхідність термінового лікування (близько місяця після подання заяви). Вірне мотивування, підтверджене документами, сприяє позитивному рішенню комісії у розгляданні заяв від осіб, які не зазначені у рекомендованому списку Міністерства. Наприклад, на нашу думку, таку допомогу мають отримувати також і матері-одиначки, які опинилися в складних життєвих умовах у зв'язку з переселенням із зони проведення АТО та інші особи, які потребують грошової допомоги. Позитивні випадки за такими заявами були.

Законодавство.

Право на отримання одноразової грошової допомоги від держави гарантується постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, що надійшли від фізичних та юридичних осіб для надання одноразової грошової допомоги постраждалим особам та внутрішньо переміщеним особам» №535 від 01.10.2014 р.

Парламент встановив законодавчі гарантії для випускників шкіл та вступників до ВНЗ із зони АТО та окупованих територій

Верховною Радою України прийнято Закон від 19.04.2016 р. № 1114-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права на здобуття освіти осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції».

Цими змінами, зокрема, Закон України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» доповнюється новою статтею 9-2, відповідно до якої держава зобов'язується створити додаткові можливості для прийому на навчання до вищих навчальних закладів, проходження державної

підсумкової атестації та отримання документа державного зразка про повну загальну середню освіту особами, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення).

Так, для осіб, місцем проживання яких є територія проведен-

ня антитерористичної операції Міносвіти має визначити порядок проходження державної підсумкової атестації та отримання документа державного зразка про повну загальну середню освіту, а також умови прийому на навчання до вищих навчальних закладів, розташованих на території Луганської та Донецької областей (де здійснюють свої повноваження обласні військово-цивільні адміністрації), та ВНЗ, евакуйованих з території проведення антитерористичної операції і тимчасово окупованої території.

Крім того, ст. 44 Закону України "Про вищу освіту"

доповнюється нормою про те, що для осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення) та які отримали документ про загальну середню освіту, прийом на навчання до одного з вищих навчальних закладів, розташованих на території Луганської та Донецької областей (де здійснюють свої повноваження ОБЦА), та до вищих навчальних закладів, евакуйованих з території проведення АТО і тимчасово окупованої території, здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання (з урахуванням середнього бала документа про по-

вну загальну середню освіту та бала за особливі успіхи та/або за успішне закінчення підготовчих курсів відповідного ВНЗ) або ж на конкурсній основі за результатами вступних випробувань.

Право випускників шкіл із зони АТО пройти державну підсумкову атестацію та отримати документ державного зразка про повну загальну середню освіту також закріплюється змінами до ст. 34 Закону України «Про загальну середню освіту».

Закон від 19.04.2016 р. № 1114-VIII вводиться в дію з 20.06.2016 р.

За розширеною правовою консультацією та безоплатною правовою допомогою звертайтеся до громадської приймальні Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» за адресою: м. Одеса, вул. Садиковська, буд. 25. Попередній запис за телефоном: (048) 716-46-83. Консультація підготовлена та розміщена в рамках ініціативи Української Гельсінської спілки з прав людини, за фінансової підтримки Шведського агентства міжнародного розвитку SIDA.

Польська публіцистка Ізабелла Хруслінська: «Для примирення не потрібно падати на коліна, треба краще почути історію іншого»

Польська публіцистка і дослідниця Ізабелла Хруслінська вже двадцять п'ять років працює з темою примирення. Зокрема до сфери її зацікавлення належать українські реалії. «Не можна аналізувати Україну зсередини — побачити всю складність ситуації можна лише тоді, коли аналізувати її у контексті європейських процесів», — зазначає Ізабелла Хруслінська.

— В Україні тепер багато говорять про те, що аби інтегруватися до Європи ми, в першу чергу, маємо набуті європейських цінностей. Зокрема, певною мірою нам пропонують навчитися брати на себе провину. Як українцям краще «натягнути» її на себе?

— Що ви маєте на увазі, коли говорите про провину?

— Наприклад, не тільки Росія винна в тому, що відбувається в Україні, у війні. Бо у міцну сім'ю не прийде хтось третій і не скаже, що я щось забіраю, бо у вас тут не беруть один одного. Тому ми маємо розуміти свої власні помилки, аби побудувати міцну країну.

— Я би почала з того, що не говорила би про провину. Бо це дуже сильне слово в цьому контексті і це не є провиною. Як на мене як для людини, що протягом двадцяти років вивчає процеси в Україні, багато факторів відповідають за ту чи іншу ситуацію на Сході України. Крим — то окрема річ. Це не є так, що існують об'єктивні причини, за які відповідальна незалежна Україна. І я би тут ніколи не вживала слово «провина». Бо «провина» це є щось на кшталт: я могла це зробити, але не зробила і тепер ще й кажу, що я непричетна до того.

— Тобто Україна не причетна і не відповідальна за ситуацію, правильно я зрозуміла?

— Ні, Україна причетна, але слово «провина» має дуже сильне забарвлення. Я би сказала так: за деякі речі Україна відповідальна,

а за деякі — ні. Бо причини, з яких країна опинилася в такій ситуації, накопичувалися не тільки роками, напевно, декадами. Тут є наслідки історичних процесів, які довели до того, що Східна Україна була такою, якою ми її бачили у 2013-2014 році.

По-друге, я би вийшла в полеміку, чи західні європейці так спроможні брати відповідальність на себе за всі провини. Я би так не ідеалізувала і дам вам приклад. Дуже важливо дивитися на деякі процеси чи явища в Україні не тільки через українську перспективу, а, власне, вміти їх побачити відсторонено. Деякі процеси, які відбуваються зараз в Україні, є також глобальними. Просто в Україні вони мають свою специфіку, як і в кожній країні.

Але повернемося до Європи. От вдалося французам і німцям після багатьох десятиліть сильного конфлікту добитися примирення. Вони дійшли висновку, що краще бути разом, зокрема, з геополітичних міркувань. Але подивіться на одну деталь — співвідповідальність за холокост у Франції. Власне, тут Франція не стовідсотково взяла на себе відповідальність і за режим Віші (точна кількість загиблих під час Холокосту у Франції не встановлена. За різними даними, ці цифри коливаються від 76 до 120 тисяч. — Ред.), і за те, що французи самі здавали євреїв. До сімдесятих років минулого століття у Франції ніхто не говорив про те, що було з євреями: ні євреї, ні політики, ні суспільство. Не було цього ні у кіно, ні у ЗМІ. Просто тема пропала. Для того, аби запустити цей діалог, знадобилась книжка не французького історика, який написав про Віші і про питання євреїв у Віші. І ця дискусія дуже довго йшла — понад 20 років.

Можна сказати, що сьогодні якоюсь мірою французи визнали свою відповідальність, але також не стовідсотково. І тому цього роду ситуація є процесом, так само, як і акт примирення, який ніколи не є одноразовим і вимагає багато часу. Крім того, в ньому немає симетрії — в одних питаннях цей процес примирення може бути коротким, а в інших він може затягуватись, а може не закінчуватись.

Це правда, що на офіційному заході в Європі відбулось визнання відповідальності. Але це не означає, що так є на практиці у суспільстві. Адже, наприклад, антисемітизм у Франції існує і до сьогодні. Він поміняв тільки свою форму.

Треба також мати свідомість того, що історія Центрально-Східної Європи 20 століття набагато складніша, ніж у Центральній Європі. Це два світи. Звісно, є деякі явища, які схожі, але є багато чого, що відрізняло ці країни.

У нашій частині була достатньо сильна Польща, яка мала навіть імперські амбіції, були такі народи, як український, литовський, білоруський, словацький, чеський, які були розподілені між трьома державами — Австро-Угорщиною, Німеччиною і Росією. В Західній Європі цього часу не було такого явища, бо кожна з тих держав були національними і поєднаними. А у нас цього часу лише відбувалися процеси націотворення, творилися сучасні нації.

Політика Радянського Союзу на Східній та Південній Україні була дуже жорсткою: голодомор, знищення українських еліт і колонізація цих теренів

етнічними росіянами, людьми, які не причетні ні до української культури, ні до ідентичності. Голодомор у сенсі фізичного знищення людей — це одне, але це також знищення села. А там, де зникало традиційне село і приїжджали люди, які ставали там робітниками і бідотою, втрачали свої орієнтири. Радянська людина мала такою бути, вона не повинна була мати якихось орієнтирів, крім того, що вона радянська людина.

І в 91-му році Східна Україна була найбільш знищеною, коли йдеться про українську ідентичність. Хоча треба також пам'ятати, що на зламі тих років на Донбасі до національного відродження люди також долучилися. І вони почали страйки. Звісно, ситуація склалась з економічних причин в першу чергу, але вони підтримали той процес.

— Так, це був, якщо можна так називати, перший майдан в Україні.

— Це важливо пам'ятати. Але як би там не було, саме таку, складну спадщину отримала незалежна Україна. Йдеться про те, що рівень нищення суспільних зв'язків, брак орієнтирів, брак цінностей, що добре показують опитування, які робив Ярослав Грицак, призвели

Україну до того, що відбувається тепер. Ще в 90-х роках які були критерії ідентичності у людей з Донбасу? Там взагалі не було жодних національних критеріїв: ні радянських, ні російських, ні українських. Вони використовували категорії «жінка», «чоловік», професійні категорії. Цій суспільній ситуації було не так просто зарадити. Це є ця частина, де я би сказала, що не бачу відповідальності українського народу.

А тепер має починатися відповідальність політичної України. Звісно, на жаль, з 91-го року політичний рівень України не тільки не допомагав об'єднатися регіонам. Можемо сказати, що це є період занедбання, нехтування проблем, політичних маніпуляцій, використання різниці одних проти інших. І тут вже є відповідальність політичної «еліти» (уточнює: «в лапках»). — Ред.).

Але не тільки її. Чи були, наприклад, інтелектуальні еліти свідомі того, що і як треба зробити?

Об'єднання українців — це також процес. Це праця, яка не може принести одразу свої позитивні наслідки — тільки треба розраховувати на 10-20, а то й на 50 років.

Оксана Бутук

ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА «ИЗБИРКОМ»

Основатель – Одесская областная организация Всеукраинской общественной организации «Комитет избирателей Украины»

Свидетельство № ОД 1413-284-Р

Главный редактор: Болган В.С.
Выпускающий редактор: Дроздова Е.А.

Адрес редакции:
65091, г. Одесса, ул. Садиловская, 25
Телефоны: (048) 716 – 40 – 18
Электронная почта: odesakvu@ukr.net
www.cvu.od.ua, www.izbirkom.org.ua, www.dep.od.ua

Отпечатано в ПП «Евро друк»,
заказ №

Тираж - 8 000 экз.

ХОТИТЕ УЗНАТЬ БОЛЬШЕ?

Заходите на наш сайт:

www.izbirkom.org.ua

Уважаемые читатели!
Если Вы хотите оказать добровольную материальную помощь газете «ИзбирКом», то можете перечислять средства по указанным реквизитам:

Одесская областная организация Всеукраинской
громадської організації
«Комітет виборців України»
65091, м.Одеса, вул. Садиловська, 25
р/р 26009054401290
в ЮГРУ ПриватБанк м. Одеса
МФО 328704, код ЄДРПОУ 33139450
Тел.: 8048 716-18-40

Назначение платежа:
Добровольное пожертвование без НДС

National Endowment
for Democracy
Supporting freedom around the world

Данная газета издана Одесской областной организацией «Комитет избирателей Украины» в рамках проекта «Содействие подотчетности и прозрачности в Южной Украине» при поддержке Национального Фонда Демократии (NED, США)